

FOKUS

Leon Derczynski jagter kvindehad på nettet:

"Det er ødelæggende for vores demokrati"

► SIDE 14

Kontrol,
mistillid og
straf på
jobcenteret

► SIDE 22

Konference om grøn it

Hvordan sikrer vi, at it-branchen bliver en løsning frem for et problem på klimaområdet? Mød spændende oplægsholdere, som sætter den grønne it-dagsorden til debat, når PROSA afholder konferencen Green_IT lørdag den 13. november på Zleep Hotel i Høje Taastrup. Læs mere på prosa.dk/kurser

14

Chikane på nettet

Et nyt AI-værktøj, som er trænet på omhyggeligt kategoriserede data, kan opfange og måle graden af hadsk tale og sexismen på sociale medier. Det skal bruges i kampen for en mere rummelig digital dialog. "Den hårde tone på nettet er ødelæggende for vores demokrati", siger Leon Derczynski, der er lektor ved datalogi på IT-Universitetet.

Prosabladet, Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V, telefon 33 36 41 41 [prosa@prosa.dk]

Redaktion: Ansvarshavende redaktør Ole Hoff-Lund [ohl@prosa.dk] og journalist Stine Nysten [sny@prosa.dk]

Udkommer næste gang: 8. november. Deadline for debatindlæg: 14. oktober.

Redaktionsudvalg: Christian A. Christensen (formand), Peter Ussing, Dorte Hoffmann og Erik Dahl Klausen [redaktionsudvalg@lister.prosa.dk]

Annoncer: DG Media

Design og grafisk produktion:

vahle+nikolaisen

Forside foto:

Magnus Møller

<FUNFACT>

4.000

Antallet af engelsksprogede studiepladser i Danmark, som spares væk i 2022 på især erhvervsakademier og professionshøjskoler.

14.000

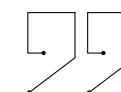
Så mange engelsksprogede studiepladser vil der være tilbage – primært på universiteterne.

TEMA

Kontrol og mistillid

Mødet med de kommunale jobcentre kan være en ørkenvandring. Prosabladet har talt med en række højtuddannede ledige, som føler sig overvåget og umyndiggjort, mens de skal stille til ligegyldige møder i jobcenteret og søge et bestemt antal job hver uge. Det oplever mange som mistillid, der ikke skaffer dem i arbejde. Skal hele systemet laves om?

Det er et parallelsystem, hvor du bare skal overholde reglerne, mens du selv fikser dit liv

– Marie Johnsen, socialfaglig konsulent og tidligere ledig

22

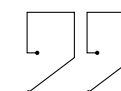
04 Synspunkt Tåbeligt at regeringen vil forringe dagpengene for nyuddannede.

06 Datacentre Viborgs drøm om tusindvis af arbejdspladser fra Apples datacenter er død.

08 Demokrati PROSA strammer reglerne for at begrænse gratisers adgang til rådgivning.

12 Forskning Algoritme afslører proteiners bevægelsesmæssige fingeraftryk.

32 Arbejdsliv Husk at bruge dine sidste feriedage fra miniferieåret inden nytår.

Visse digitale løsninger får fuldkommen upåagtet lov til at overskride et væld af etiske grænser

– Kim Escherich, dataetisk rådgiver

10

Danmark kan gøre det bedre

Med titlen "Danmark kan mere 1" har den siddende regering lanceret en plan, som skal få Danmark ind i fremtiden. Planen er blevet præsenteret som et markant udspil, der på en økonomisk ansvarlig og socialt retfærdig måde vil øge beskæftigelsen med mere end 10.000 personer frem mod 2030, og som gør Danmark rigere, grønnere og dygtigere.

Og hvordan udmøntes så denne økonomiske ansvarlighed og sociale retfærdighed? Det gøres blandt andet ved at lade dagpengesystemet stå for skud.

Dagpengene er gennem mange år blevet forringet for alle, og det burde jo medføre, at der blev tilført flere midler til dagpengeområdet. Men løsningen fra regeringens side er at fremsætte forslag, som ikke øger dagpengene generelt, ikke tilfører flere midler, og som forringer dagpengene for en stor gruppe – nemlig de unge nyuddannede.

Så social retfærdighed indebærer altså en omfordeling blandt de grupper, der i forvejen har de ringeste indkomster. Og den økonomiske ansvarlighed består altså i at nedsætte dagpengene for en dimittend med mere end 30 procent og nedsætte deres dagpengeperiode til et år.

Regeringen taler også om en arbejdslogik, altså at man skal yde noget for samfundet. Derfor skal de ledige motiveres til at tage det arbejde, der nu engang er til rådighed. Og det er der åbenbart så meget af, at vi skal sætte højtuddannede til at udføre alle former for arbejde, uanset løn, timetal og arbejdsforhold.

Justitsministeren har tidligere udtalt, at øget overvågning giver tryghed og dermed større frihed. Min påstand er, at økonomisk tryghed giver større frihed.

Hvis du ikke har udsigt til, at samfundets sikkerhedsnet kan sikre dig, så ender det med, at du accepterer job, som er underbetalte og med dårlige arbejdsvilkår. Så risikerer vi job på så usle vilkår som dem, vi på det seneste har fået afsløret, at nemlig.com har tilbudt. Og tro mig, der findes masser af arbejdsgivere, der vil udnytte alle muligheder for at forringe vilkårene.

Danmark er ikke et fattigt samfund, og vi skal ikke acceptere eller anerkende, at ændringer i dagpengesystemet er et nulsumsspil, hvor forbedringer for nogen skal medføre forringelser for andre. Og det er direkte tåbeligt at lade det gå ud over de unge.

Det er direkte tåbeligt at lade det gå ud over de unge

For at få arbejdsmarkedet til at hænge sammen på den danske måde kræver det, at de unge melder sig ind i en a-kasse. Det kræver så, at de faktisk føler sig velkomne. Og det kræver selvfølgelig også, at vi i fagbevægelsen kæmper for deres vilkår?

Hvis det lykkes os at skræmme de unge væk, saver vi den gren over, vi selv sidder på. Og hvis fagbevægelsen bliver yderligere svækket, vil den nedadgående spiral fortsætte, indtil vi ikke længere er hverken rigere, grønnere eller dygtigere.

Så økonomisk ansvarlighed og social retfærdighed handler om, at man kan få et arbejde på ordentlige vilkår, og som man kan leve af. Og hvor der samtidig er et fornuftigt sikkerhedsnet, som sikrer en i de perioder, hvor man ikke kan få et arbejde. Danmark kan mere, men vi kan så sandelig også gøre det bedre. ▀

FRONTALANGREB PÅ DAGPENGE

Intet belæg for, at lavere dagpengesats får flere nyuddannede i job. Læs side 8.

samarbejder med **PROSA**
GF Tele IT

ANNONCE

Få 25% i overskudsdeling på autoforsikringen

Få del i overskuddet i et medlemsejet forsikringselskab

GF Forsikring er ejet af medlemmerne. Det betyder, at det er dig, der får glæde af årets overskud - ikke aktionærer. Når årets skader er gjort op, får du din andel af overskuddet retur i form af billigere forsikringer det efterfølgende år, også selvom du har haft en skade.

PROSA har en gruppeaftale med følgende særlige fordele:

- ✓ **Del i overskuddet:** Overskudsdeling på 25% på bilforsikringen og 4% på øvrige forsikringer i 2021.
- ✓ **Samlerabat på 12%** på alle forsikringer*
- ✓ **Testvinder:** Forbrugerrådet har stemplet vores forsikringspakke med bil-, indbo-, hus- og ulykkesforsikring som Bedst i test.
- ✓ **Udvidet vandskade-dækning for 0 kr.,** når du vælger indboforsikring.
- ✓ **Underforsikringsgaranti,** på 25% på indboforsikringen.
- ✓ **Personlig rådgiver** og mulighed for fysisk betjening på kontor på Marsvej 3, 8960 Randers.
- ✓ **Tilfredse medlemmer:** GF vurderes som 'fremragende' på Trustpilot.

*Samler du 3 forsikringer hos GF opnår du samlerabat. Samlerabatten gælder: Indbo-, hus-, ulykke-, sommerhus-, kæledyr-, og knallert-forsikring.

Få et forsikringstilbud

Hvornår har du sidst tjekket om dine forsikringer passer dit nuværende behov?

GF Tele IT

Marsvej 3 · 8960 Randers · Tlf. 86 10 36 00 · gfteleit.dk

Vi tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

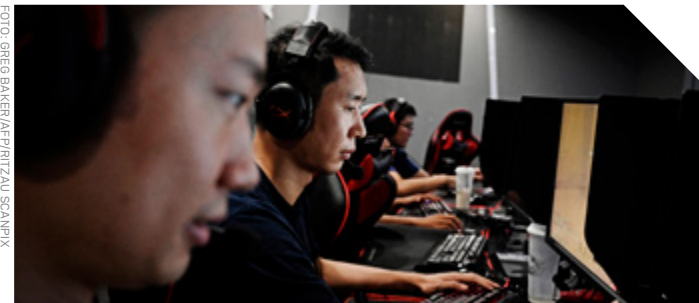

Overskud
til hinanden

- / GAMING
- / DATACENTRE
- / BARSEL
- / CLEARVIEW

Læs flere nyheder på prosabladet.dk

<GAMINGFORBUD>

Kina begrænser computerspil

Kina indfører nu skrappe regler for, hvor lang tid børn og unge må bruge på computerspil i deres fritid. Ifølge Kinas nationale presse- og publikations-administration (NPPA) har computerspil mange uheldige bivirkninger: Det fjerner fokus fra skolegang, **skader folkesundheden** og er afhængighedsskabende.

Fremover må børn under 18 år derfor kun spille højst en times computerspil dagligt fra fredag til søndag og på helligdage, skriver Politiken.

Ansvaret for, at de nye regler overholdes, er overladt spilfirmaerne i Kina, der samtidig har fået besked om, at de i en længere periode ikke vil kunne få godkendt nye spil af den kinesiske censur.

Det kan blive et hårdt tilbageslag for den kinesiske spilindustri med selskaberne Netease og Tencent i spidsen. Tilsammen står de for størstedelen af spilmarkedet i Kina, og Tencent er desuden involveret i Spotify og spilfirmaerne Epic og Riot Games.

Et af systemerne til at kontrollere, at den yngre generation ikke spiller for meget, er allerede taget i brug af Tencent, som ved hjælp af ansigtsgenkendelse scanner computerspilleren for at sikre, at der ikke er tale om en teenager i forklædning. ▀

<ANDROID>

Ny hovedpine for Google

Det er ikke kun EU-kommissær Margrethe Vestager, der stanger bøder i milliardklassen ud til Google for at udnytte sin monopolignende stilling på markedet.

Seneste har Sydkoreas konkurrencemyndigheder tildelt Google en bøde på

omkring 1,1 milliarder kroner for at begrænse konkurrencen inden for operativsystemer til mobiltelefoner ved at forhindre lokale producenter af mobiltelefoner i at benytte andre operativsystemer end Googles eget Android-system. ▀

<AUTOMATISERING>

Australsk it-skandale vokser

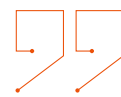
Gennem fire år har omkring 430.000 australiere været ofre for en giftig it-skandale, der nu foreløbig er endt med en erstatning på 5,5 milliarder danske kroner.

Skandalen, der er døbt Robodebt, er opstået på grund af det automatiserede gældsinddrivelsessystem Centrelink, som skulle kontrollere, om modtagere af sociale ydelser havde fået udbetalt flere penge, end de var berettiget til. Men it-systemet har systematisk fejlkalkuleret borgernes biindtægter og derefter sendt opkrævninger på tusindvis af dollar til sagesløse borgere.

Fleere unge har angiveligt begået selvmord, fordi de ikke kunne overskue tilbagebetalingskravet, og mange ofre for skandalen kræver, at der placeres et ansvar ved domstolene. ▀

FOTO: WILLIAM WEST/AFRITZAU SCANPIX

Vi har ikke fået det ud af det, som vi havde forventet

— Torsten Nielsen, tidligere borgmester i Viborg

Tekst > Ole Hoff-Lund

<IT-ARBEJDSPLADSER>

Datacenter skuffer

Da Viborg Kommune i 2015 præsenterede planen om at huse et Apple-datacenter, spåede daværende borgmester Torsten Nielsen (K), at det ville give 10.000 arbejdspladser. Men i dag har kun enkelte mindre virksomheder slået sig ned i området, oplyser TV Midtvest.

Advarsler var der nok af – blandt andet fra PROSAs formand Niels Bertelsen, der vurderede, at datacentret ville give arbejde til 20-40 it-folk, når det stod færdigt.

"Hvis man tror, det bliver et sandt jobeventyr, så tager man fejl", sagde han dengang. ▀

<LIGESTILLING>

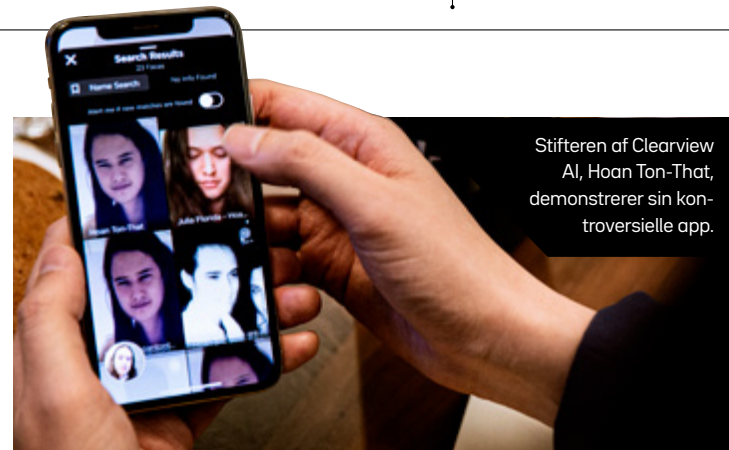
Øremærket barsel til mænd

Med en historisk aftale har Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) og Dansk Arbejdsgiverforening (DA) spillet ud med en plan, der skal skabe ligestilling på barselsområdet.

Aftalen øremærker 11 ugers barsel til både mødre og fædre. Hvis den ene forælder ikke gør brug af alle 11 uger, bortfalder de. De resterende 26 ugers barsel kan frit overføres mellem mor og far.

Talrige undersøgelser viser, at kvinders karrierer og løn stagnerer, når familien får det første barn, fordi de typisk tager størstedelen af barslen.

Senest i 2022 skal Danmark have implementeret et EU-direktiv, som kræver, at medlemslandene sikrer ni ugers øremærket barsel til begge forældre. ▀

Stifteren af Clearview AI, Hoan Ton-That, demonstrerer sin kontroversielle app.

FOTO: AMR ALFIKY

<ANSIGTSGENKENDELSE>

Minister afkræves svar om kontroversiel teknologi

Justitsminister Nick Hækkerup (S) skal nu give en redegørelse til Folketingets retsudvalg om, hvor vidt Rigspolitiet alligevel har benyttet det **kontroversielle Clearview AI-værktøj** til ansigtsgenkendelse.

Ifølge en oversigt, som det amerikanske medie BuzzFeed har fået fingre i, havde myndigheder i 24 lande benyttet Clearview AI i februar 2020 – deriblandt Center for Cyberkriminalitet (NC3) i Danmark. Angiveligt har NC3 benyttet værktøjet 11-50 gange.

Derfor kræver SF's retsordfører Karina Lorentzen Dehnhardt nu en oversigt over Rigspolitets brug eller køb af ydelser hos Clearview AI.

Nick Hækkerup forklarede ellers i april 2020 til retsudvalget, at Rigspolitiet ikke er kunde hos Clearview AI og ikke havde benyttet Clearview AI.

Clearview AI fungerer ved, at du tager et foto af en person og uploader det i en app, hvorefter du får adgang til at se alle offentligt tilgængelige billeder af personen samt links til de sider, hvor disse billeder optræder.

Systemet er bygget på en database med flere end tre milliarder billeder, som Clearview AI har skrabt sammen fra Facebook, YouTube, betalings-tjenesten Venmo og millioner af andre hjemmesider. Værktøjet er solgt til hundredvis af politikredse i USA. ▀

Så mange Michelin-stjerner dryssede der ned over i alt 27 danske restauranter i september. Men det er kun 10 af dem, der har overenskomst, oplyser Fagbladet 3F. Hverken Noma eller Geranium, der begge fik tre Michelin-stjerner, har overenskomst.

Det er simpelthen en falsk melodi, når nogen hævder, at de nyuddannede ikke gider at arbejde

– Hanne Lykke Jespersen, næstformand i PROSA

FRONTALANGREB

Regeringens udspil til en arbejdsmarkedsreform er et frontalangreb på nyuddannede dimittender. Sådan lyder det fra PROSAs næstformand Hanne Lykke Jespersen, der opfordrer Folketingets partier til at skrotte regeringens plan om at **ned sætte dagpengesatsen for nyuddannede** med cirka en tredjedel og forkorte dagpengeperioden fra to til ét år.

“For det første er der intet belæg for, at en lavere dagpengesats får flere nyuddannede i job. For det andet risikerer vi at havne i en situation, hvor det kan være svært at se idéen med at købe en arbejdsløshedsforsikring, fordi værdien af dagpengene er blevet så udhulet for nyuddannede”, siger Hanne Lykke Jespersen.

[9.500]

Den nuværende dagpengesats for nyuddannede er på 13.815 kroner om måneden. Det beløb vil regeringen ned sætte til 9.500 kroner ifølge planen “Danmark Kan Mere”.

<DELEGERETFORSAMLING>

Karensperiode på medlems-service

Efter en ventetid på knap ti lange corona-måneder, bød PROSAs formand Niels Bertelsen lørdag den 4. september velkommen til anden del af Delegeretforsamling 2020.

45 delegerede mødte op i DGI-Byen i København, hvor formanden kunne konstatere, at antallet af betalende medlemmer nærmer sig de 12.000 (studerende er gratis), og at flere PROSA-medlemmer end nogensinde før har deltaget i kurser, efter de blev tilgængelige online under coronakrisen.

Dagen bød især på debat om, hvorvidt PROSA fremover skal kunne afslå medlemskab til personer, der melder sig ind og ud af fagforeningen afhængigt af, hvornår de skal bruge juridisk hjælp.

PROSAs jurister har konstateret, at det mønster gentager sig for nogle personer. Samtidig viser en opgørelse, at cirka 10 procent af medlemmernes sager allerede er i gang, før medlemskabet er det, og juristerne oplever, at det tal er stigende.

PROSAs jurister modtager hver uge opkald fra cirka 150 medlemmer, der ringer for at få juridisk hjælp.

Der var tilsyneladende bred enighed blandt de delegerede om, at “gratisters adgang til hjælp fremover skal begrænses”, som forbundssekretær Curt Kjærsgaard Raavig formulerede det fra talerstolen.

Forslaget fik flere til at indtage talerstolen, hvor blandt andre tidligere PROSA-formand Peter Ussing talte for det:

“Hvis du melder dig ind i et forsikrings-selskab, efter skaden er sket, så vil jeg med garanti sige, at du bliver afvist. Jeg ønsker

Tekst >
Katrine Raahauge
Damkjær

ikke, at vi skal yde bistand til de her pendulfolk. Jeg ønsker, at vi skal yde bistand til stabile medlemmer”, argumenterede han.

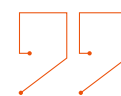
Forslaget fik 30 stemmer for og 15 imod, men det var lige præcis ikke nok, da vedtægtsændringer skal vedtages med mere end to tredjedele af stemmerne på delegeretforsamlingen.

Delegeretforsamlingen vedtog dog en tilføjelse til PROSAs vedtægter, der giver hovedbestyrelsen mulighed for at indføre regler for medlemmers adgang til serviceydelser og på den måde undgå, at nogle får adgang til ydelser, som de meget kortvarigt betaler kontingent for.

“Vi har haft en karensperiode for advokathjælp til sager på tre måneder, fordi vi køber ekstern advokathjælp, og det er dyrt. Men vi havde brug for at få præciseret fra delegeretforsamlingen, at hovedbestyrelsen kunne fastsætte den slags regler”, forklarede Hanne Lykke Jespersen, der er næstformand i PROSA.

Tilføjelsen blev vedtaget med 41 stemmer for og 4 imod, og den har denne ordlyd: “Hovedbestyrelsen kan fastsætte nærmere regler for medlemmers adgang til serviceydelser, herunder fastsætte regler for karensperioder”.

Første halvdel af delegeretforsamlingen blev afholdt digitalt den 14. november 2020, hvor blandt andet budget og regnskab blev godkendt. Igesom der blev afholdt valg. Delegeretforsamlingen er PROSAs øverste myndighed. ▀

Jeg ønsker ikke, at vi skal yde bistand til de her pendulfolk

– Peter Ussing, PROSA-medlem

Tekst >
Ole Hoff-Lund

<PODCAST>

Lyt til de agile metoder

Der mangler en åben samtale om de agile arbejdsmetoder, som vinder stadig større indpas på danske arbejdspladser.

Sådan lyder det fra skaberne af den nye podcast 'De Agile Rødder', som inviterer praktikere i studiet til en snak om, hvad der rent faktisk virker. Bag mikrofonerne sidder de to værter Line Hviid og Rasmus Gøthgen, der er agile konsulenter med tilsammen mere end 30 års erfaring med det praktiske, agile arbejde.

De agile metoder blev skabt af en gruppe amerikanske softwareudviklere i 2001 som et alternativ til de ofte tunge arbejdsprocesser, og de er blandt andet kendetegnet ved at kunne skabe effektive teams.

Men det kræver, at man forstår og omfavner den grundlæggende agile

tankegang – og ifølge podcastmagerne er det ikke altid dét, man ser på de danske arbejdspladser.

Dermed ender man med teams, der måske ikke ved, hvordan de skal være selvledende, eller en mangel på tværfaglighed, der ellers skulle forhindre, at flaskehalse opstår.

“Vi er begejstrede for det agile manifest, der i 2001 lagde grundstenen for den agile tankegang. Men de agile teorier og begreber bliver ofte brugt næsten religiøst, uden at man har forstået, hvad en agil arbejdsmetode gør ved organisationen”, fortæller Rasmus Gøthgen.

Podcasten 'De Agile Rødder' udkommer hver 14. dag og kan findes hos de mest populære podcast-tjenester.

Læs mere på deagilerødder.dk ▀

D-mærke for digital ansvarlighed

Den første mærkningsordning i verden for digital ansvarlighed er dansk og kom på gaden i september. D-mærket tildeles virksomheder - ikke specifikke produkter og tjenester - og det består af 8 overordnede kriterier som blandt andet dækker it-sikkerhed, persondatabeskyttelse, kunstig intelligens og dataetik. Målet er at gøre digital tryghed og tillid til en dansk styrkeposition, oplyser Industriens Fond.

Digilotto

Kim Escherich
Tech-etisk rådgiver

Forleden modtog jeg en mail fra SparEnergi med titlen "Nu kender vi datoen: Tilskud åbner 28. september". Det betyder, at det periodiske, digitale først-til-mølle-tilskuds-cirkus i den såkaldte Bygningspulje sparkes i gang præcis kl. 10 på denne dag.

Så forbered dig. Tag en fridag, sæt dig klar ved computeren, log ind så snart du kan, gå i den digitale kø, vent, vent længere... For 13 timer senere at få at vide, at der ikke er flere penge, fordi de er uddelt til de 13.000, som stod foran dig i køen. Eller rettere blev udtrukket tilfældigt.

I tech-verdenen taler vi om "solutionism", når tech-selskaberne udvikler noget nyt uden at vide, hvad det skal bruges til. I offentlig digitalisering skulle vi måske til at tale om digilotto-effekten; dér hvor digitalisering bliver vilkårlig, ugenomtænkt eller absurd.

Bygningspuljen kørte sin seneste runde i april, og ved den lejlighed nåede 8.600 at få del i puljen, mens mere end 30.000 måtte gå forgæves efter at have ventet i den digitale kø mere end 13 timer.

Men endnu mere absurd blev alle de, som havde logget ind før kl. 10, samlet i et digitalt venteværelse og kastet ind i køen ved hjælp af en tilfældighedsgenerator. Men da så mange var i venteværelset, var der reelt lukket 15 sekunder efter 10:00. Det må siges at være lotto-digitalisering.

På papiret er løsningen sikkert smart og sparer en masse ressourcer til håndtering af ansøgninger; klassisk digitalisering. Men kunne man forestille sig noget lignende i den analoge verden? Hvor det ikke var kvaliteten eller relevansen af ansøgningen, der betød noget,

men udelukkende om du var heldig nok til at komme ind i køen det rigtige sted. Og vandt det digitale lottospil.

Det lader til, at visse digitale løsninger fuldkommen upåagtet får lov til at overskride et væld af etiske grænser, bare der er en god business case.

Tænketanken Justitia har undersøgt retssikkerheden i bødesystemet og fundet talrige eksempler på udsatte borgere eller ikke-digitale borgere, som kommer i voldsomme problemer, fordi de ikke har set et bødeforlæg i deres e-Boks, og myndighederne blot registrerer passivitet som identisk med tilståelse. En slags digital auto-forkyndelse.

En af mine nære bekendte fik sit anpartsselskab tvangsopløst, fordi der ikke var blevet reageret på en mail i selskabets e-Boks. Og da man forsøgte at redde situa-

Visse digitale løsninger får fuldkommen upåagtet lov til at overskride et væld af etiske grænser

tionen, bekendtgjorde myndighederne blot, at så snart de havde sendt en mail i e-Boks, var den registreret som modtaget. Også selvom modtageren aldrig havde læst den. Så der var ikke noget at gøre.

For ikke at tale om Byg & Miljø, den offentlige portal for bygge- og miljøsager; absurd kompleks lovgivning indpakket i en ikke mindre kompleks digital løsning, som frustrerer yderligere. Som at sætte plaster på koldbranden.

Jeg håber, at vi en dag forstår, at jo mere smalsporet vi søger effektiviseringsgevinsten ved digitalisering uden at tænke over den etiske dimension, des dummere bliver løsningen. Og bliver den rigtig dum, ender vi i det digitale lottospil. ▀

DATAETIK
I næste nummer skriver Pernille Tranberg, der er medstifter af Dataethics, om dataetiske dilemmaer.

ÅRETS KEYNOTE: LUCAS LUNDGREN

Vi har været heldige at få Lucas Lundgren som årets keynote speaker den 4. november. Som 12-årig fandt Lucas ud af, at han var god til at ødelægge ting. Det har han siden gjort en karriere ud af, hvor han har arbejdet med globale ledere inden for sikkerhed som IOActive USA og NCC Group. Han har rejst rundt i verden for klienter som Microsoft, Apple, Visa, SAP og Amazon.

The way of the Keyboard

This talk is going to be a buffet of IT Security issues from Lucas' 24 years as a hacker, pentester and security aficionado. This will include old problems that are still very much relevant today, it will include the time when he was hunted by government agencies. It will contain vulnerabilities that are too sensitive to disclose to the world.

Lucas will show you how to weaponize attacks with 5-10 lines of code that can break the Internet. He will introduce concepts that will be a paradigm shift in the way you think about hacking, security and secure-coding, and how to earn an extra buck doing some bug hunting.

SAOS er et forum, hvor vi deler (dyrekøbte) erfaringer i en konstruktiv og tillidsfuld atmosfære. SAOS kører efter Open Space konceptet, hvor deltagerne definerer konferencens indhold.

Dato: SAOS afholdes i år den 4. november 2021.

Lokation: IDA Conference - Kalvebod Brygge 31-33 1560 København K.

Vi byder udover dagens faglige aktiviteter på morgenmad, frokost, eftermiddagskage og middag om aftenen. Dagen og aftenen igennem er der mulighed for masser af god networking.

Følg linket logb.dk/saos-2021 eller QR-koden for at læse mere om arrangementet og tilmelde dig, mens der er ledige pladser.

Ny forskning:
"Diffusional fingerprinting"

Tekst >
Ole Hoff-Lund

Foto >
Københavns
Universitet

HvemHvadHvorfor

Nikos Hatzakis

Lektor ved Kemisk Institut og Nano-Science Center på Københavns Universitet sammen med ph.d.-studerende Henrik Pinholt og lektor Wouter Boomsma fra Datalogisk Institut på Københavns Universitet.

Forskerne har skabt et kunstigt intelligens-værktøj, som hurtigt og præcist kan lave et bevægelsesmæssigt fingeraftryk og udpege **mistænkelige eller særligt talentfulde proteiner** i vores kroppe alene ud fra deres bevægelser.

Metoden åbner op for bedre kontrol over vigtige biologiske processer som for eksempel at **fragte medicin** de rigtige steder hen i kroppen.

Hvad er problemet?

Når politiet skal udpege personer med mistænkelig adfærd, er der mange ting i spil. Det samme gælder, når biokemikere skal udpege proteiner, der opfører sig mistænkeligt i mikroskopet. Det kan være proteiner, der bevæger sig langsommere, når de fremkalder kræft, proteiner, som er gode til at dræbe bakterier, eller proteiner, som transporterer lægemidler gennem vores tarmsystem. Men deres bevægelser er enormt svære at tolke på, og hidtil har man skulle sidde og observere hver enkelt bevægelse hos proteinet og derefter pløje gamle modeller og teorier igennem. Det er tidskrævende og giver risiko for fejl.

Hvad er jeres løsning?

Ved brug af kunstig intelligens kan vi nu automatisk udpege både "slyngler" og "vidunderbørn" blandt de molekyler, der styrter rundt i vores celler – alene ud fra deres bevægelsesmønstre. Vores algoritme tracker bevægelserne og laver en karakteristik, som gør, at vi med stor nøjagtighed kan forudsige, hvad proteinet er godt eller slemt til. Vi kalder det et bevægelsesmæssigt fingeraftryk.

Hvordan virker algoritmen?

Maskinlærings-algoritmen bliver fodret med mikroskopibilleder af proteinets bevægelser, som den automatisk klassificerer på baggrund af 17 forskellige egenskaber. For eksempel hvor hurtigt det bevæger sig, hvilke "gangarter" det har, og hvorvidt det går i en specifik retning. Når algoritmen er trænet, kan den sammenligne proteinernes karakteristikker med hinanden og dermed forudsige deres adfærd med over 90 procent nøjagtighed. I princippet kan dette være starten til en stor database med bevægelsesmønstrene bag behandlinger af en bred vifte af sygdomme.

Hvorfor er det vigtigt?

Videnskaben har en stor interesse i at vide, om et protein arbejder effektivt, om det får kræft til at opstå, eller om såkaldte nanocarriers kan fragte medicin de rigtige steder hen i kroppen. Det kan vi nu forudsige på få sekunder. Hvis en virus trænger ind i din krop, er der flere veje den kan komme ind i cellerne ad. At identificere den indgang, der bliver brugt af forskellige vira, tager måneder med de metoder, man har haft hidtil. Vores håb er, at metoden kan bruges til hurtigt at finde den rette indgang og så blokere den, så virusen ikke kan slippe ind. ■

TILMELD DIG NU

[KEA.DK/IT-SIKKERHED-D](https://keadk.dk/it-sikkerhed-d)

VIL DU
SIKRE DIN VIRKSOMHED
MOD IT-TRUSLER?

LÆS DIPLOM I IT-SIKKERHED

VED SIDEN AF DIT JOB

Arbejder du både med netværk og programmering, og vil du have papir på dine kompetencer – eller bygge videre på din uddannelse som Datamatiker eller IT-teknolog? Så tag en efteruddannelse på deltid i IT-sikkerhed. Se mere på keadk.dk/it-sikkerhed-d

STYRK DIN VIDEN OG KUNNEN

Nenad Dragic, uddannet i Diplom i IT-sikkerhed fra KEA
Compliance Manager, BEC

kea
KØBENHAVNS ERHVERVSAKADEMI

Stil op som delegeret. Vi har brug for dig i vores fællesskab

Som medlem af Runa Forsikring kan du stille op som delegeret og blive en del af et mangfoldigt fællesskab. Sammen med 70 andre bliver du en vigtig ambassadør i LB Foreningen, som ejer Runa Forsikring, og passer på flere end 400.000 danskere på tværs af mange faggrupper.

Det giver dig bl.a. mulighed for at vælge bestyrelse og sætte rammerne for både nationale og lokale velgørende projekter, der gør en forskel for andre. Læs alt om hvordan du stiller op, og hvilken indflydelse du får på lbforeningen.dk

Runa Forsikring – en del af LB Forsikring A/S, CVR-nr. 16 50 08 36, Farvergade 17, 1463 København K

Runa Forsikring
En del af LB Forsikring

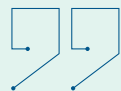
NYT VÆRKTØJ SKAL STOPPE ONLINE-CHIKANE AF KVINDER

TEKST
Stine Nysten

Hver femte danske kvinde er udsat for hadtale på nettet. Forskere fra IT-Universitet har udviklet et AI-værktøj trænet på **omhyggeligt kategoriserede data**. Det skal bruges i kampen for en rarere og mere rummelig digital dialog, fortæller lektor Leon Derczynski.

Magnus Møller
FOTO

Vi ved, at den hårde tone på nettet betyder, at mange afholder sig fra at blande sig i onlinediskussioner, og det er ødelæggende for vores demokrati

– Leon Derczynski, lektor ved datalogi på ITU

Tak for hele oplevelsen. Nogle gange er man ikke lavet til programmer som det her. Og det er Neva og jeg ikke. Jeg er på en måde også lidt lettet. For jeg kan ikke klare mere hate på nettet”.

Sådan lød afskedsreplikken fra Ida Jensen, den ene halvdel af duoen 'Ida og Neva', da de forlod X-Factor-konkurrencen en fredag aften midt i marts i år. Beskeder som "I burde skamme jer, så klamme I er", "I er så grimme, I kan ingenting" og "Jeg hader jer fucking leber" var i en lind strøm væltet ind over showets deltagere på de sociale medier.

"Nå ja, det er bare et talentshow, så hvad har det med mig at gøre?", kan man måske tænke. Men problemets omfang og ikke mindst alvor viste sig med al tydelighed et par dage senere, da landets statsminister i Folketingssalen direkte kommenterede på Ida Jensens ord: "Det har taget overhånd. Det er kammet over den måde, vi diskuterer med hinanden på på sociale medier i Danmark. Det er taget til og har vokset gevaldigt frem i den seneste tid", sagde Mette Frederiksen (S).

For det er ikke kun unge kvindelige sangere i et talentshow på TV2, der får nettets galde at føle.

Amnesty International offentliggjorde i 2017 en undersøgelse, der dokumenterede, at næsten hver femte danske kvinde havde været udsat for digital chikane og vold. En tredjedel af kvinderne oplyste i samme omgang, at de som følge af truslerne fik stress og oplevede panikanfald, og at de frygtede for deres fysiske sikkerhed.

Men hvordan skal man tage livtag med den voldsomme digitale chikane?

Det har en gruppe forskere fra IT-Universitet (ITU) forsøgt at finde en løsning på.

De har i løbet af 10 måneder indsamlet, klassificeret og kategoriseret 28.000 danske brugerindlæg fra Facebook, Twitter og Reddit i jagten på kvindehadsk indhold på de sociale medier.

Hver kommentar er blevet gransket og holdt op mod forskellige kategorier og grader af sexismen. Resultatet er, at 7.500 kommentarer blev vurderet som grove, og af dem er 2.000 vurderet som direkte kvindefjendske.

– Et af de store mål med projektet har været at opfange og måle graden af hadsk tale og sexismen på sociale medier. Vi ved, at den hårde tone på nettet betyder, at mange – hvis ikke flere og flere – afholder sig fra at blande sig i onlinediskussioner, og det er ødelæggende

for vores demokrati, siger Leon Derczynski, der er lektor ved datalogi på ITU.

Der er ham, der sammen med forskningsassistent Philine Zeinert og Nanna Inie, såkaldt Villum Fellow, står bag projektet. Deres resultater er udgivet i den videnskabelige artikel 'Annotating Online Misogyny'.

De mange indlæg er blandt andet fundet via klassisk keyword-research. Nedsættende ord om kvinder som 'luder' og 'kælling' er blevet brugt som søgeord, men også neutrale ord som 'sex' og 'kvinde'.

Leon Derczynski vil med et nyt AI-værktøj digital chikane til livs.

Digital chikane er hverdag

En undersøgelse fra Amnesty International dokumenterede i 2017, at næsten hver femte danske kvinde, der beskriver sig selv som 'moderat til aktiv internetbruger' er udsat for digital chikane og vold. Ud af de kvinder, der oplyser, at de har været udsat for digitale trusler og chikane mindst én gang, oplevede:

45%

at det havde karakter af misogyni eller sexismen

49%

at de oplevede lavere selv-værd eller tab af selvtillid

36%

at de har oplevet stress, frygt eller panikanfald

– Vi gik dog videre end blot at benytte den klassiske keyword-metode. Vi brugte også 'topic matching' og udvalgte meget nøje specifikke 'user groups' for at eliminere de bias, der opstår, når man kun bruger søgeord til at indhente sine data, understreger Leon Derczynski.

Hæmmer demokratisk samtale

Leon Derczynski pointerer, at hadtale på eksempelvis Facebook faktisk kun udgør omkring 3 procent af alt indholdet.

– Men det er først og fremmest i forbindelse med de vigtige samfundsdebatter, at hadtalen gør sig gældende, og her fylder den utrolig meget, siger han.

Det blev blandt andet understreget, da Enhedslistens daværende politiske ordfører Johanne Schmidt-Nielsen i 2014 i et Facebook-opslag offentliggjorde en række beskeder, hun havde modtaget. Blandt dem var kommentarer som "Må du dø af brystkræft og fiskekræft", "Bid i puden skat, jeg kommer tørt ind" og "Hvad vil det koste at leje dig en weekend?"

Og da TV2 i kølvandet på Ida og Nevas exit fra X-Factor fik foretaget en Megafon-undersøgelse, viste den, at tonen er så hård på sociale medier, at hele 70 procent af danskerne undgår at deltage.

Skal man lykkes med at udvikle en duelig metode til at opfange og måle graden af hadsk tale og sexismen på tværs af sociale medier, er der ifølge Leon Derczynski tre forudsætninger. Man skal for det første vide, hvad man leder efter, herefter skal man have valide eksempler på, hvad man leder efter, og til sidst skal man have en model, der er trænet ved hjælp af disse eksempler.

– Det første har vi opnået ved at skabe et nøjagtigt klassifikationssystem, der kategoriserer kvindehadsk sprog. Det andet præsenterer vi i form af et datasæt bestående af 2.000 nøje klassificerede eksempler ud af et samlet datasæt på 28.000. Det tredje – vores model – fungerer så effektivt, at den allerede automatisk opfanger 85 procent af ikke tidligere identificeret kvindehadsk indhold, siger han.

Særlig dansk hadtale

Da forskerne skulle i gang med at etablere et klassificeringssystem, fandt de en håndfuld engelsksprogede taksonomier, der kunne bruges som rettesnor for, hvordan de kunne klassificere materialet, samt et spansk og et italiensk. Men forskerne fandt en del danske

kommentarer, som de ikke kunne få til at passe med de eksisterende kategorier.

Derfor kom Leon Derczynski og kollegaerne frem til en overraskende konklusion. Der er simpelthen en særlig dansk måde at være kvindehader på.

– Da vi gennemgik de mange debattråde på de sociale medier, opdagede vi, at mange danskere insisterer på, at der hersker total ligestilling. Derfor forsøger de at ændre debatten om, at der ikke er ligestilling ved at kræve dokumentation for påstande, der er almindeligt accepteret som realiteter, forklarer han.

Den kategori blev navngivet neosexisme, der er et begreb lånt fra psykologien. I den kategori ryger kommentarer, hvor afsenderen angriber selve den præmis, at diskrimination på baggrund af køn er en erfaring, som en kvinde har gjort sig ude i virkeligheden, eller bruger et stråmandsargument for at styre uden om emnet.

– Det er første gang, at begrebet neosexisme bliver operationaliseret, og hvor vi med et computersystem forsøger at indfange det, siger Leon Derczynski.

De andre kategorier, som en given kvindehadsk kommentar kunne ryge i, var seksuel chikane, dominans, sexismen forklædt som komplimenter, stereotyp fremstilling af kvinder og miskreditering af kvinder.

Kontekst er afgørende

Et eksempel på neosexisme er at insistere på, at barsel ingen betydning har på kvinders karriere, og at man derfor kræver beviser for, at mødre rent faktisk går glip af forfremmelser.

Men når en kommentar skal kategoriseres som eksempelvis neosexisme, er konteksten helt afgørende. Det er jo ikke altid hadsk tale at bede om beviser for en påstand.

– Kontekst handler blandt andet om at finde ud af, hvor kommentaren kommer fra. Det er, når vi kategoriserer data, at vi – altså mennesker – træffer beslutningerne om, hvad der er neosexisme, og hvad der ikke er det. I tvivlsspørgsmål kom data ikke med i vores træningsmodel, understreger Leon Derczynski.

Netop fordi kontekst er så afgørende, var det heller ikke kun de tre forskere, der afgjorde, om en kommentar var kvindehadsk, og i hvilken kategori den så hørte til.

Jeg kan ikke klare mere hate på nettet

– Ida Jensen, deltager i X-Factor

Forskerne havde allieret sig med et panel, der bestod af personer på tværs af alder, køn, uddannelse, etnicitet og profession. De læste, vurderede og kategoriserede hver eneste kommentar. Øvelsen var at få så valide data som muligt og i videst omfang afbøde for bias.

— Vores mål er at adressere det kvindehad, der findes online. Skal man gøre det, er man nødt til at kunne måle det korrekt. Og det kan vores model, siger Leon Derczynski.

Han understreger derfor også, at det er metoden, der er det nye. Altså den omhyggeligt indsamlede data, hvor forskerne har gjort alt for at undgå forurening.

— Vores metode er dyr og omstændelig, men den er afgørende for at opnå korrekte og præcise data, som vores model kan trænes på, siger han.

Metoden betyder, at forskerholdet har udviklet en codebook, der fungerer som en nøgle til at forstå, hvordan chikane opererer sprogligt på nettet.

— Vores værktøj er designet til at analysere og udpege sexistiske kommentarer henvendt til kvinder.

Derudover kan vi også inddele de kvindefjendske kommentarer i underkategorier for at få et mere fintmasket indtryk af omfanget, siger Leon Derczynski.

Han mener, at der er brug for at udvikle digitale værktøjer, der kan hjælpe med at opfange den type indhold på nettet.

— Og vi har nu præsenteret en universel, teoretisk måde at gøre det på, siger han.

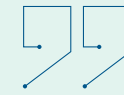
Brug for hjælp

Hver time bliver der ifølge tv2.dk fjernet 10.000 stykker indhold fra Facebook bare i kategorien *hate speech*. Men det er langt fra nok.

Det stod klart, da analysebureauet Analyse & Tal i maj offentliggjorde en digital superalgoritme, der med hidtil uset præcision kunne kortlægge hadefulde kommentarer på Facebook. Leon Derczynski var en del af projektets advisory committee.

Algoritmen fik navnet A&tack-Ha&te og blev beskrevet som så intelligent, at den kan forstå semantik og hele tekster skrevet af mennesker.

Resultatet var, at selv efter Facebooks robotter og menneskelige moderatører havde slettet særlig grove kommentarer, kunne 3,3 millioner af de 63 millioner kommentarer, som algoritmen havde tygget sig igennem, fortsat karakteriseres som et sprogligt angreb, der kunne anses som enten stigmatiserende,

Det er en vanskelig disciplin at moderere en debat og det ville være farligt, hvis det blev overladt til kunstig intelligens og maskinlæring

— Leon Derczynski, lektor ved datalogi på ITU

nedsættende, krænkende eller truende. Det er heller ingen hemmelighed, at det er et overordentligt udsat job at holde orden på det sociale medie. Facebook indgik således sidste år et forlig på 52 millioner amerikanske dollar — knap 360 millioner danske kroner — med en række moderatører, der havde til opgave at identificere og censurere chikane og stødende indhold på platformen. Den konstante eksponering af hadtale og det, der er værre, havde ifølge de ansatte medført både PTSD og depression.

Mennesket er bedst

Så der er helt uden tvivl brug for et værktøj, der kan hjælpe med at udpege hadsk tale på nettet. For problemet er, at der er alt for meget data til, at mennesker alene kan løse opgaven. Sproget er levende, og der opstår hele tiden nye hadmønstre og koder, der udbredes med lynets hast.

Selvom forskerholdet forudser, at deres værktøj først og fremmest vil blive brugt til forskning og analyse, så har blandt andet Facebook allerede henvendt sig. Men

```
0 1 0 0 1 1 1 1
1 0 1 0 1 1 1 0
0 0 1 1 0 0 0 1
1 1 1 0 1 0 0 0
1 1 0 0 1 1 0 1
0 0 1 0 0 0 1 1
```

forskerne har understreget, at man ikke bare kan rulle deres værktøj ud over hele Facebook. For i det ocean af grupper, der findes på Facebook, er der stor forskel på, hvilket sprog man vil tillade, alt efter om gruppen handler om at udveksle strikkeopskrifter eller er dedikeret til satanisme.

— Hver enkelt gruppe på Facebook må finde ud af, hvilke kommentarer der er tilladt hos dem. Vores værktøj vil så kunne give moderatører og community managere mulighed for at få indsigt i de udfordringer, de har i netop deres kommentarspor, siger Leon Derczynski.

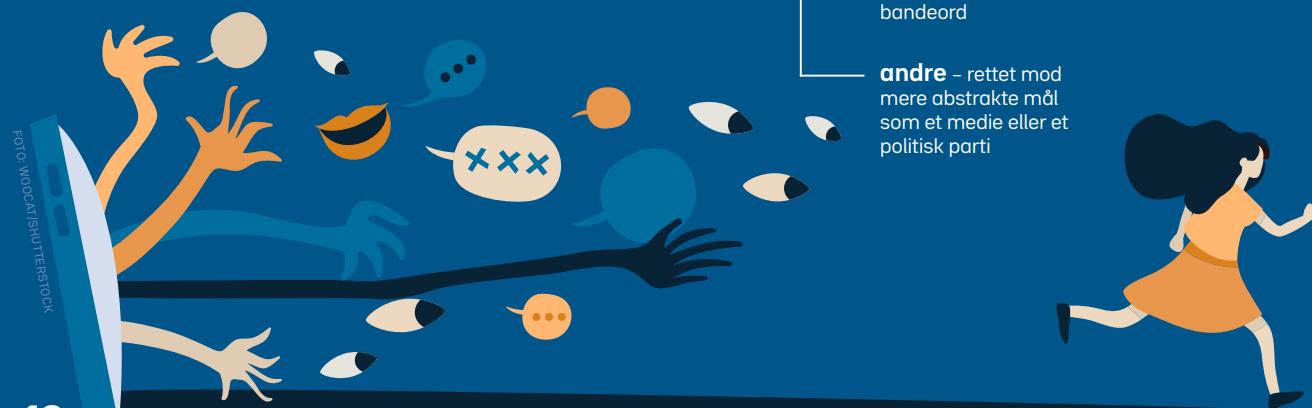
For et AI-værktøj er ikke et vidundermiddel. — Det digitale værktøj må aldrig stå alene. Det kan bruges til at udpege problematisk indhold, men i sidste ende skal det være et menneske, der skal beslutte om en kommentar er sexistisk eller grænseoverskridende, siger han og understreger:

— Det er en vanskelig disciplin at moderere en debat, og det ville være farligt, hvis det blev overladt til kunstig intelligens og maskinlæring. ▀

KLASSIFICERING AF KVINDEHADSK ONLINE-SPROG

En kommentar blev vurderet i flere omgange. Først skulle den identificeres som grov, herefter om kommentaren angreb en gruppe, og så om der var tale om kvindehad. En kvindefjendsk kommentar skulle så placeres i en af de seks kategorier.

Ud af det samlede datasæt på 28.000 kommentarer viste det sig, at 2.000 var kvindefjendske kommentarer.

De 2.000 kvindefjendske kommentarer fordelte sig som følger:

1.300 blev kategoriseret som **neosexisme**. I den slags kommentarer benægter afsender ganske enkelt, at sexism findes. Det kan være en bemærkning som: "Kan du pege på en videnskabelig undersøgelse, der viser, at kvinder bliver dårligere stillet på arbejdsmarkedet af at få børn?"

300 blev kategoriseret som **miskreditering** og ydmygelse af kvinder. Det er, når man går ind i en debat for at ville nedgøre kvinder uden grund. Det er ikke nødvendigvis personspecifikt.

200 gange placerede forskerne en kommentar i kategorien **stereotyper og objektivisering**. Den kategori defineres som, når en kommentar fastholder forsimplede samfunds-idealer om køn. Det kunne for eksempel være: "Kvindefodbold, ??? Hummmmm, gabbbbbb".

70 kommentarer repræsenterede en type sexism, hvor afsenderen egentlig mener det godt — en slags **godhjertet sexism**. Det er for eksempel, når en chef siger, "I skal lige møde den smukkeste i afdelingen", og så er det den eneste kvinde i afdelingen. Eller roser en kvinde ved at tillægge hende mandlige kvaliteter som "Hun havde nosser".

60 kommentarer er betegnet som **dominans**. I den slags kommentarer giver afsender udtryk for, at kvinder er mindre værd end mænd. "Kvinder er mindre intelligente" eller "Jeg har udviklet mig. Du flæber stadig som en lille pige".

45 kommentarer er identificeret som **seksuel chikane**, hvor der eksempelvis bliver efterspurgt seksuelle ydelser i en onlinedebat.

EX HOC MUNDO

Det vigtigste, kreative værktøj for den franske kunstner Loackme er programmet Processing, der kan betegnes som en software tegneblok, som benyttes af mange kodekunstnere.

“Jeg benytter ofte en form for rysteteknik, hvor farvernes dybde tilnærmes ved hjælp af en begrænset farvepalet – i mit tilfælde kun sort og hvid”, fortæller Loackme.

Kunstværket Ex Hoc Mundo er skabt ved at bruge de enkelte bogstaver i ordet “Prosabladet” som en grundsten for den algoritme, der skaber et output ved hjælp af en random noise function.

“Jeg laver kodekunst, fordi det giver mig mulighed for at oversætte de figurer og former, jeg danner i mit hoved”, siger Loackme. ▀

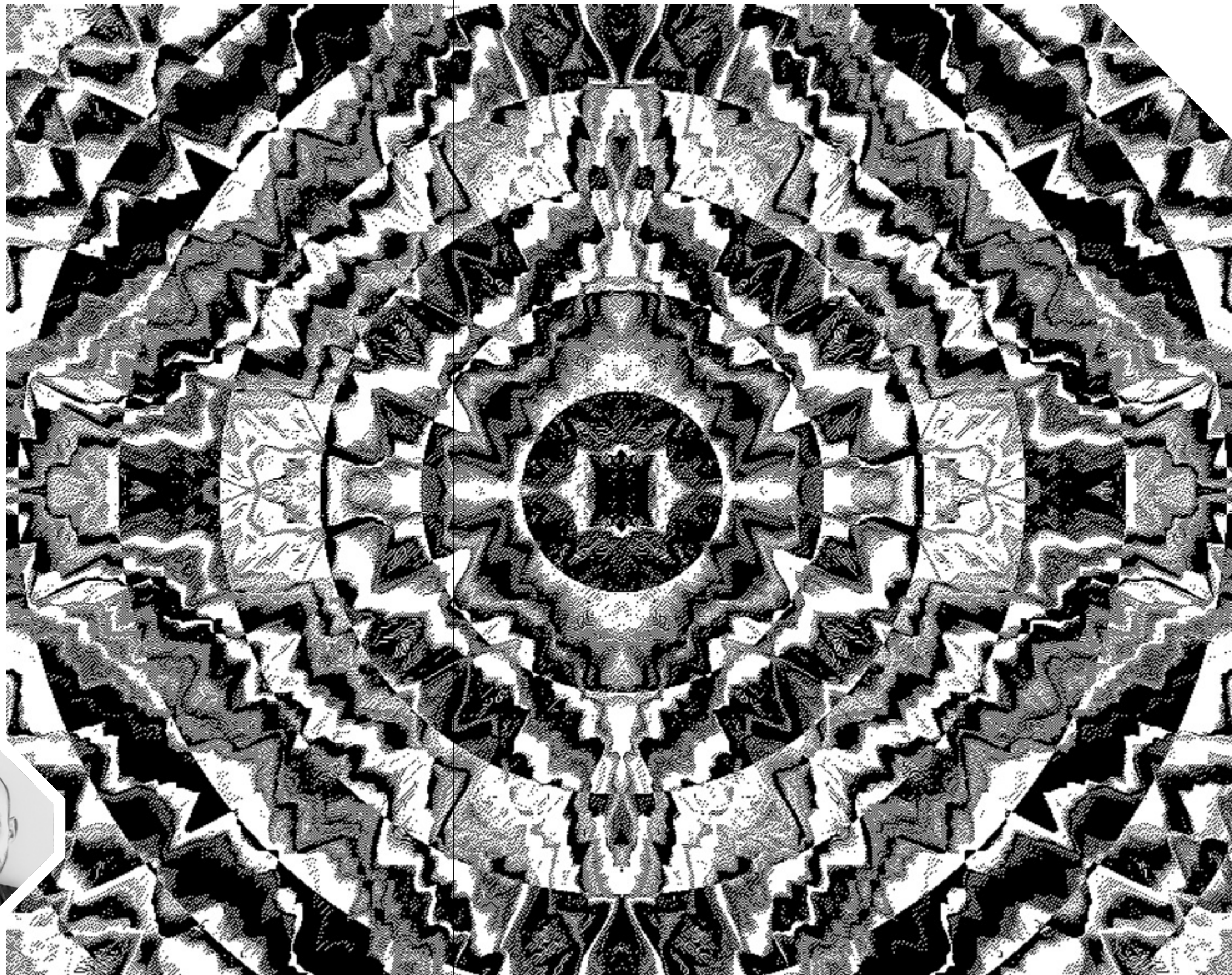
Faktisk kommer kunsten til mig i form af kode

Loackme er en 31-årig fransk kodekunstner bosat i Amsterdam, hvor han arbejder som freelancer med grafik, design og kunst. Han har en Ph.d. i Applied Mathematics.

Instagram: [\[@loackme\]](#)

Twitter: [\[@loackme_\]](#)

Kontrol, mistillid og straf

TEKST
Ojvind Hesselager

Mødet med de kommunale jobcentre kan være en ørkenvandring. Prosabladet har talt med en række højtuddannede ledige, som fortæller, at de føler sig **overvåget og umyndiggjort**, mens de skal stille til ligegyldige møder i jobcenteret og søge et bestemt antal job hver uge. Det oplever mange som mistillid, der ikke skaffer dem i arbejde. Skal hele systemet laves om?

vahle+nikolaisen
ILLUSTRATION

TEMA

22 / KONTROL
26 / PARALLELSYSTEM
28 / SKOLERET
30 / KOMMUNIKATION

Mens dansk økonomi buldrer derudad efter coronakrisen, raser debatten om udelige jobcentre, frustrerede arbejdsgivere, der ikke kan finde kvalificerede medarbejdere, og ledige akademikere, der ikke gider at tage job i det lokale supermarked.

Statsminister Mette Frederiksen (S) præsenterede i september regeringens udspil til en ny arbejdsmarkedsreform med ordene: "Vi skal aflive den sejlivede myte, at det at gå på arbejde skal være lystbetonet".

Med udspillet ønsker regeringen at sende alle konthjælpsmodtagere ud i nyttejob, mens dagpengebeløbet til nyuddannede skal nedsættes fra 13.815 kroner til 9.500 kroner om måneden for at presse dem til at tage et job.

Man bliver kvalt i administration

– Marianne Schrøder,
jobsøgende og kandidat
i socialvidenskab

"Alle skal stå op om morgenen og gå på arbejde", mener statsministeren.

Men beretningerne fra frustrerede mennesker, der har en lang uddannelse i bagagen og har begået sig godt på arbejdsmarkedet – men pludselig

bliver ledige og møder systemet i form et kommunalt jobcenter – taler deres tydelige sprog. For mange virker systemet slet ikke, og især opleves de obligatoriske møder på jobcentrene som umyndiggørende og ofte spild af tid.

Gennem den såkaldte joblog og et online CV kan jobcenteret følge minutiøst med i, om den ledige skriver nok ansøgninger på opslåede job. Desuden findes der en såkaldt "Min Plan", som den ledige – trods navnet – slet ikke kan skrive i. Det er kun sagsbehandleren, der må skrive i den.

Kort sagt får mange ledige opfattelsen af, at jobcentrene går mere op i at kunne dokumentere sin egen indsats end i at understøtte en god jobsøgning.

– Jeg fik mere ud af det i de perioder, hvor jeg ikke skulle stå skoleret i jobcentret, lyder det fra Martin Pilegaard, der er tech-journalist og kommunikatør.

Kritikken rammer både a-kasser og jobcentre, men især sidstnævnte virker på flere kilder helt overflødig.

– Det er et parallelsystem, hvor du bare skal overholde reglerne, mens du selv fikser dit liv, siger Marie Johnsen, der er uddannet sociolog.

Jobcentre hjælper kun de få

Ud af 405 ledige er det under halvdelen, der oplever, at jobcentret hjælper dem med at få nyt job. Otte ud af ti borgere svarer i samme undersøgelse, at de enten i høj grad eller nogen grad selv har bidraget til fremdriften i deres forløb. Kilde: VIVE-undersøgelse for Københavns Kommune, 2021.

Ledige fortæller, at de bliver mødt med et krav om at søge et bestemt antal job på en uge, og at forløbet på jobcentret er en ørkenvandring.

— Det flimrede for mig. Der er et krav om at søge to job om ugen. Der gik 15 måneder, før jeg havde den første jobsamtale. Det var en ørkenvandring, hvor der intet skete, siger Elisabeth Schioldann von Eyben, der er visuel og verbal kommunikator.

Samme oplevelse har Marie Johnsen, der har arbejdet med udsatte unge og i dag er socialfaglig konsulent i Københavns Kommune.

— Udgangspunktet er, at de tror, at folk ikke vil, siger hun og opfordrer sagsbehandlere til at udvise tillid i stedet for at bedrive kontrol.

— Hvis man bare kunne få fred og ro til at styre sit forløb selv, så ville det gå hurtigere. Men du skal hele tiden tilfredsstille jobcentret, hvilket tager meget tid og energi, siger Marie Johnsen.

Det krav findes ikke

Hvordan det formelle krav om at sende et vist antal ansøgninger om ugen er kommet ind i systemet, står hen i det uvisse.

Beskæftigelsesministeriet påpeger over for Prosabladet, at der slet ikke er hjemmel i loven til at kræve et bestemt antal ansøgninger fra ledige.

— Det er rigtigt, at der er krav om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, hvis man ønsker at modtage en ydelse. Det gælder uanset hvilken uddannelsesbaggrund, den ledige har. Det er dog en misforståelse, at der i lovgivningen er krav om et bestemt antal ansøgninger om ugen, skriver ministeriet i en mail. Det bekræftes af Verner Sand Kirk, der er direktør i Danske A-kasser. Han understreger, at man som ledig dagpengemodtager aktivt og kontinuerligt skal forsøge at komme hurtigst muligt i beskæftigelse — og at man skal søge, som a-kassen vejleder.

Vi skal aflive den sejlivede myte, at det at gå på arbejde skal være lystbetonet

— Statsminister Mette Frederiksen (S)

— Men der er ikke som sådan fastsat et særligt antal job, man skal søge, siger Verner Sand Kirk.

Ramt at et tilfælde

Ofte er det rene tilfældigheder, der har kostet den ledige jobbet. Alligevel mødes de ofte med negative forventninger.

Karsten Hansen startede som selvstændig to måneder før finanskrisen i 2008.

— Jeg sagde et fast job op for at satse på mit eget. Jeg solgte kommunikation og markedsføring. Facebook og LinkedIn buldrede frem i 2008, og kunderne fik ikke opdateret hjemmesiden eller lavet nyt materiale. Det lavede jeg. Men alt gik i stå på grund af krisen, fortæller han.

Karsten Hansen mistede både hus og bil. Derpå tropede han op på jobcentret. Det følte næsten som en afstraffelse.

— Den første, jeg møder, er en yngre kvinde. Hun råber mit navn højt ud i centret: Karsten Hansen! Så sagde hun højt ud i lokalet, at hun skulle have mit cpr-nummer. Men der sad 10 mennesker, så jeg bad om lov til at skrive det. Men det måtte jeg ikke, siger han.

Andre føler, at de er direkte uvelkomne på jobcentret på grund af deres gode uddannelse.

En af dem er Line Falk, der er uddannet cand.it i digital kommunikation fra IT-Universitet i København. Hun blev ledig i januar 2018.

— Jeg mistede mit arbejde som højgravid. Jeg blev fyret, fordi min stilling havde ændret karakter, mens jeg var sygemeldt i seks måneder. Jeg var ansat som akademisk projektarbejder med ansvar for digital kommunikation, siger Line Falk, der

fulgte alle regler og registrerede sit CV på jobnet.dk.

— Men jobkonsulenten syntes, det var superunderligt, at jeg overhovedet er flyttet til Bornholm som akademiker. Så siger hun, at der ikke job til akademikere på Bornholm. Det var som om, hun vrængede af mig — hvad havde jeg forestillet mig?!

Selv om de ledige også fortæller positive ting, er det tydeligt, at reglerne samlet set kun sjældent direkte understøtter fremdriften mod et nyt job.

VIVE — Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd — har flere gange undersøgt, hvor tilfredse ledige københavnere er med jobcenteret.

Senest i marts 2021, hvor konklusionen blandt andet lød: "Generelt er ledige tilfredse med de køben-

Borgere med høje uddannelser er et godt eksempel på en gruppe, der vil have gavn af at få en større del af ansvaret for deres jobsøgning tilbage

— Camilla Tanghøj, kontorchef i KL

havnske jobcentre — især med deres samtale med sagsbehandleren".

Men samtidig dokumenterer undersøgelsen, at jobcentret ofte ikke giver fremdrift i forløbet. Og senioranalytiker Line Mehlsen fra VIVE, der har lavet undersøgelsen, genkender kritikken:

— Akademikerne føler i højere grad end de øvrige job- og uddannelsesparate, at der mangler fremdrift i deres forløb. De tager et stort ansvar på sig i forhold til at få et job, siger Line Mehlsen og tilføjer:

— Nogle ledige fortæller, at de føler sig som et nummer i systemet.

Central kontrol

Marianne Schrøder, der har en kandidat i socialvidenskab, blev ledig i april 2021. Hendes første indtryk var, at det hjalp hende med at tænke nyt. Men snart blev hun ramt af formalia.

— Jeg var på Korsika, hvor min søn blev testet positiv for Covid-19 før hjemrejsen, fortæller hun.

Sønnens sygdom betød, at Marianne Schrøder ikke kunne rejse hjem, men skulle gå i isolation på Korsika med ham. Hun kontaktede derefter sin a-kasse for at flytte et planlagt møde, men ønsket om udsættelse faldt ikke i god jord.

A-kassen dikterede, at Marianne Schrøder så var nødt til at bruge feriedage uden dagpenge, fordi hun ikke overholdt reglerne om at stå fysisk til rådighed for arbejdsmarkedet i Danmark. A-kassen ignorerede, at hun stadig søgte job online i sin karantæne.

— Det kan da ikke passe, at jeg ikke får dagpenge under coronakarantæne. Så får man at vide, at man kan klage. Man bliver kvalt i administration, siger Marianne Schrøder.

Det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for beskæftigelsesindsatsen, blandt andet gennem 94 kommunale jobcentre spredt ud over de 98 kommuner.

Kommunernes Landsforening (KL) er interesseorganisation for kommunalbestyrelserne og samtidig arbejdsgiver for blandt andet de ansatte på jobcentre.

I KL erkender kontorchef Camilla Tanghøj, at de nuværende regler ikke giver gode nok muligheder for at målrette indsatsen til for eksempel veluddannede.

— Derfor er der behov for grundlæggende at ændre på en indsats, der er bundet af regler og central kontrol. Der er brug for mere plads til faglighed og tillid til det, der burde være kernen: At den enkelte i højere grad oplever,

at indsatsen understøtter lige præcis deres ønsker og behov, siger Camilla Tanghøj og tilføjer:

— Borgere med høje uddannelser er et godt eksempel på en gruppe, der vil have gavn af at få en større del af ansvaret for deres jobsøgning tilbage.

Også i fagforeningen PROSA mener næstformand Hanne Lykke Jespersen, at der er grund til at kigge nærmere på systemet:

— Lovgiverne har skabt et regime, der bygger på kontrol, mistillid og straf af de ledige i stedet for at bruge kræfterne på at få folk i job. Der skal være langt bedre plads til individuelle forløb på jobcentre.

Bæredygtig snaps

Den it-uddannede Line Falk opgav at få job som akademiker. I stedet blev hun selvstændig og har nu en lille virksomhed, hvor hun producerer spiritus.

— Jeg laver snaps på et bæredygtigt plan med planter, jeg selv plukker. Jeg bruger mit gamle fag og min uddannelse til at opbygge et narrativ online, siger hun.

Men hun er stadig frustreret over mødet med systemet.

— Jobcentret har absolut intet indblik i, hvad det vil sige at starte som selvstændig. De kunne have anbefalet mig at starte som selvstændig med bierhverv, hvor jeg får supplerende dagpenge. Det råd fik jeg aldrig, siger hun.

Karsten Hansen opgav også at vende tilbage til sit gamle erhverv. I dag arbejder han på et jobcenter og hjælper ledige i job.

— De oplevelser, jeg har haft, er der ikke nogen borgere, der skal opleve. Sådan sagde jeg til mig selv, da jeg kom om på den anden side, siger han og fremhæver også jobcentrenes kommunikation:

— Du bliver kaldt ind til et møde, hvor der står, at du bliver sanktioneret, altså trukket i ydelsen, hvis du ikke er der til tiden. Og så sidder du og venter, og sagsbehandleren kommer måske ikke selv til tiden. Men du kan ikke først true — sådan opfattes det af folk — i en mødeindkaldelse og så ikke leve op til det samme selv. Så synes folk, det er et lortesystem.

Hvad er dit råd, hvis systemet skulle være bedre?

— Sagsbehandlerne skal samarbejde med de ledige borgerne i stedet for at drive simpel kontrol. De skal yde noget og ikke bare overvåge. ■

Karsten Hansen er et opdigtet navn. Redaktionen er bekendt med hans rigtige identitet.

Jeg er ikke kommet tættere på arbejdsmarkedet overhovedet på grund af jobcentret

— Marie Johnsen

”Det er et parallelsystem, hvor du bare skal overholde reglerne, mens du selv fikser dit liv”

Marie Johnsen er sociolog og har arbejdet med udsatte unge. I dag er hun socialfaglig konsulent i Københavns Kommune.

En dag slog lynet ned i Marie Johnsens liv. — I 2014 arbejdede jeg hos en privat aktør med udsatte ledige. Så blev jeg skilt. Tæppet blev trukket væk under mig, og jeg brød sammen, fortæller hun.

Marie Johnsen reagerede ved at arbejde videre og forsøge at få styr på livet, men en dag betalte hun prisen for sin standhaftighed.

— Jeg mødte klokken 9.00 om morgenen første dag efter ferien. Klokken 12 havde jeg ondt over det hele. Jeg forsøgte at arbejde videre på smertestillende. Jeg var megabelastet af sorg og stress, fortæller hun.

Marie Johnsen blev sygemeldt og troede, hun bare skulle have en pause. Men hun endte med at være sygemeldt i 10 uger.

— Det var funktionelle smerter. En neurologisk tilstand i hjernen, siger hun.

På dette tidspunkt går jobcentret i aktion, fordi der skal laves en plan for tilbagevending til arbejdsmarkedet — en såkaldt mulighedserklæring. Planens præmis er, at du skal lægge flere og flere timer på hver uge.

— Udgangspunktet er, at de tror, at folk ikke vil, og man skal hele tiden forklare og underbygge, at man er syg. Men når du har en arbejdsidentitet, så vil du jo gerne. Problemet er, at du er nødt til at give op. Man bør have lov at gøre det i et tempo, som er dit eget. Men alt i jobcentret er ydrestyret, forklarer Marie Johnsen og fortsætter:

— Det er de færreste mennesker, der ikke gerne vil have et meningsfuldt liv. Jeg har ikke mødt nogen af dem nogensinde. Jeg har siddet med hårdebrede mænd på 38 år, hvis største sorg er, at de ikke har kunnet få et job. Leve det normale liv.

Hun mener, at mødet med systemet er dømt til at slå fejl for de fleste:

— Det er helt forkert. Jobcentret har den dér mistænkeliggørelse og kontrol indbygget. Du er som en sneplov i en bunke sne. Du kører alt, hvad du kan, og hjulene snurrer rundt. Men hvis du i stedet satte farten ned, ville du måske kravle hen over forhindringen. Systemet understøtter ikke løsningen, siger hun.

— Hvis man bare kunne få fred og ro til at styre sit forløb selv, så ville det måske gå hurtigere. Men du skal hele tiden tilfredsstille jobcentret, hvilket tager meget tid og energi.

På et tidspunkt træffer Marie Johnsen en afgørende beslutning. Hun siger op.

— Psykologer hjalp mig med at forstå, at jeg ikke skulle have så travlt, som jobcentret sagde. Jeg gik jo ned, hver gang jeg forsøgte at leve op til jobcentrets forventninger og krav. Og så begyndte min psykolog at tale om flexjob. Det ville jeg først ikke. Jeg ville tilbage i fuld tid. Jeg har min arbejdsidentitet. Men det var det rigtige. Du kan jo selv styre, om du vil på fuld tid senere. Jeg har 16 timer om ugen og en løn, jeg kan leve af. Og jeg skal ikke stå til regnskab hele tiden. Jeg styrer selv. Det er så godt, siger hun.

Hvad er dit råd, hvis systemet skulle være bedre?

— Der er så megen inkompetence i jobcentrets måde at håndtere dig på. Jeg er ikke kommet tættere på arbejdsmarkedet overhovedet på grund af jobcentret.

Hvad er dit råd til mennesker, der rammes af ledighed?

— Øv dig i at sige, at det ikke skal give mening. Det er et parallelsystem, hvor du bare skal overholde reglerne, mens du selv fikser dit liv. ■

$5n \text{ qubits} = 1 \text{ bits}$
 $1 \text{ qubits} = 2 \text{ ts}$
 $2n \text{ bits} = n \text{ qubits}$

Ofte blev jeg sendt hjem efter møderne med en følelse af, at de ikke vidste, hvad de skulle sige til mig

— Martin Pilgaard

”Jeg fik mere ud af det i de perioder, hvor jeg ikke skulle stå skoleret i jobcentret”

Martin Pilgaard er tech-mindet journalist og kommunikatør med en BA i journalistik fra SDU.

Martin Pilgaard røg direkte fra studiet ind i kommunikation med projektledelse. Så kom corona, og han mistede jobbet i april 2020.

— Jeg husker den første indkaldelse til jobcentret. Det er et meget rigtigt system. Jeg fik bekræftet en masse fordomme. At sidde med en jobkonsulent, som vil én det bedste, men som er bundet på hænder og fødder, lige så meget som den ledige er. Kommunikationen var håbløs og demotiverende, fortæller han.

Martin Pilgaard gjorde alt det, der blev forventet.

— På jobcentret kaldte en jobkonsulent mig en mønsterledig, og ofte blev jeg sendt hjem efter møderne med en følelse af, at de ikke vidste, hvad de skulle sige til mig. Det var en følelse af, at de blot havde en tjekliste, der skulle udfyldes, og det blev til — hånden på hjertet — ret ligegyldige møder, siger han.

Også den skriftlige kommunikation var frustrerende.

— En henvendelse fra jobcentret i e-Boks fylder ofte 3-5 linjer. Dertil kommer 3-4 sider inkriminerende standardgentagelser af ledighedskrav, som man til sidst ignorerer for ikke at miste motivationen fuldstændig. Der må være bedre måder at forvalte og formidle ledighedsregler på, mener han.

Martin Pilgaards samlede oplevelse er, at tankesættet i ledighedssystemet tager udgangspunkt i, at du ikke opfylder ledighedskravene.

— De brodne kar, der måtte være, var deres udgangspunkt, føler jeg. Der er ikke noget individuelt afsæt i det forløb, du får hos jobcentret. Det er en uniform måde at gøre det på. Jeg var proaktiv og undgik at komme i

et åndssvagt praktikforløb, som de mente, jeg kunne få noget ud af. De opdagede på mit CV, at jeg engang — da jeg havde et sabbatår — havde været pædagogmedhjælper, og om det ikke var noget?

Paradoksalt nok var det corona, der skaffede Martin Pilgaard et job.

— Jeg tog job i et testcenter og var der i seks uger. Nu sidder jeg i et barselsvikariat frem til næste sommer som kvalitetskonsulent. Her arbejder jeg med kommunikation over en bred kam — fra e-læring og analyse til en masse udvikling.

Hvad er dit råd, hvis systemet skulle være bedre?

— Jeg synes, man skal bruge mere krudt på at lave en individuel vurdering. Hvorfor skal jeg tage på et jobcenter og gå derfra med en følelse af, at intet har ændret sig? Fik jeg overhovedet noget med derfra? Jeg fik mere ud af det i de perioder, hvor jeg ikke skulle stå skoleret i jobcentret. Jeg følte, at de strammede garnet for meget. De uger, jeg ikke skulle noget på jobcentret, fik jeg søgt meget bedre — nogle gange 4-5 job hver uge.

Hvad er dit råd til mennesker, der rammes af ledighed?

— Strukturér din hverdag. Læg en plan søndag aften og få ordnet minimumskravene mandag morgen. Du skal så at sige ”gå på arbejde” og lave det, der forventes af dig, og så holde fri bagefter. Når du er proaktiv og selv styrer din ledighed, smitter det af på dine ansøgninger, og du har overskud til at gøre langt mere end minimumskravene. Og så bør du møde op velforberedt til samtale på jobcentret. Så kommer du hurtigere ud af samtalerne på jobcentret — som for mig føltes komplet ligegyldige. ▀

```
0 1 0 0 1 1 1 1
1 0 1 0 1 1 1 0
0 0 1 1 0 0 0 1
1 1 1 0 1 0 0 0
1 1 0 0 1 1 0 1
0 0 1 0 0 0 1 1
```


Jeg deltog engang i et todageskursus og havde ikke fået spurgt om lov. Dér fik jeg en reprimande

– Elisabeth Schioldann von Eyben

”Det er kun mig selv, jeg har at takke for, at jeg er kommet videre”

Elisabeth Schioldann von Eyben er visuel og verbal kommunikatør. Uddannet grafisk designer med diplomuddannelse i kommunikation. Hun har været layoutchef i Bonnier og kreativ chef i Aller Media. Studerer nu til socialrådgiver.

Der gik 14 dage fra jeg meldte mig ledig til jeg havde alle symptomer på stress. Sådan lyder det fra Elisabeth Schioldann von Eyben, der fortæller, at choket kom, da hun meldte sig til jobcenteret og a-kassen og mødte formalia.

– Alle de ting man skal gøre. Jeg gik helt i sort. Jeg vågnede om natten: Har jeg nu skrevet det hele rigtigt ind? – Det flimrede for mig. Der er et krav om at søge to job om ugen. Der gik 15 måneder, før jeg havde den første jobsamtale. Det var en ørkenvandring, hvor der intet skete. Som i ingenting! Mange af mine samtaler med jobkonsulenter har handlet om, at de ikke fattede, at jeg ikke kom til samtale, siger Elisabeth Schioldann von Eyben, der mener, at den kontrol, der ligger i systemet, er spildte kræfter.

– Hvis jobkonsulenterne i stedet var ankermand i henvendelserne til arbejdsgiverne: ”Hende her, hun er god!”. I stedet for at de skal kontrollere, at du gør det rigtige, og sender beskeder i e-Boks, så lad dem være proaktive på dine vegne, siger hun.

Hendes erfaring er, at det kan være meget små ting, der udløser, at systemet giver dig advarsler:

– Jeg deltog engang i et todageskursus og havde ikke fået spurgt om lov. Dér fik jeg en reprimande.

Samtidigt betyder modregningsreglerne, hvis du er på supplerende dagpenge, at det ofte ikke kan svare sig økonomisk at tage småjob.

– Jeg fik tilbudt syv timer om ugen til studentermedhjælperløn. Fordi jeg fik supplerende dagpenge, tjente jeg reelt 20 kroner i timen på det job. Stressfaktoren ligger i, at det er så små pengebeløb, vi taler om, men som det koster helt vildt meget tid og besvær at rede-gøre for.

I dag har Elisabeth Schioldann von Eyben lavet en plan B og er begyndt på en ny uddannelse.

– I mit hoved har jeg en idé om at hjælpe folk, der bliver ramt af livet. For eksempel sygdom, arbejdsløshed, dødsfald blandt ens nære eller andet voldsomt, så den enkelte person ikke skal føle sig alene i junglen af love, paragraffer og uigennemskuelige tilbud. Derfor er jeg begyndt at studere til socialrådgiver, men har samtidig re-bootet min freelancekarriere som kommunikatør.

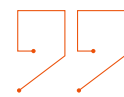
Hun mener, at hele arbejdsløshedssystemet er ramt af dårlig kommunikation.

– Når man bliver ramt på livet, er man lost, fordi kommunikationen i systemet er dårlig. Jeg læser til socialrådgiver, fordi alt det, jeg gerne vil og har prøvet, det kan jeg forene i at være socialrådgiver. Jeg er 60, når jeg er færdig.

Og når Elisabeth Schioldann von Eyben i dag lyder optimistisk, er det ikke systemets skyld.

– Det er kun mig selv, jeg har at takke for, at jeg er kommet videre. Det burde være første besked fra det nuværende system: ”Vi kan ikke hjælpe dig med at få et arbejde, det kan kun du selv”. ■

Får du ikke brugt feriedagene, bortfalder de uden kompensation

— Signe Walther-Rasmussen, jurist i PROSA

SNYD IKKE DIG SELV FOR FERIE, DU HAR RET TIL

Hvis du ikke har fået **brugt de alle de feriedage**, du optjente i det såkaldte miniferieår, skal du få dem afviklet snart. Er de ikke brugt inden årsskiftet, går de tabt.

Den nye ferielov er for længst trådt i kraft, men ét hængeparti fra skiftet til de nye regler står dog tilbage. Nemlig afviklingen af de feriedage, der blev optjent i det såkaldte mini-ferieår. En periode, der lå som en overgang fra den gamle ferielov til den nye.

— Man indførte miniferieåret, fordi vi ellers kom ud i en situation, hvor den ansatte havde mulighed for at holde 50 feriedage i løbet af et år. Selvom det lyder dejligt for den enkelte medarbejder, så mente politikerne, at det var at stramme den lidt i forhold til arbejdsgiverne, siger Signe Walther-Rasmussen, der er jurist i PROSA.

Problemet var, at vi kom fra en lov, der dikterede 'forskudt' ferie — altså en ordning, hvor du først optjente din ferie i løbet af et helt kalenderår og så kunne begynde at afvikle de optjente feriedage fra maj måned det følgende år. Men den nye ferielov baserer sig på 'samtidigthed'. Det betyder, at du hver måned optjener 2,08 feriedage, som du så kan afholde måneden efter. Med andre ord kan du holde ferien i takt med, at du optjener den.

Snyd ikke dig selv

Miniferieåret løb fra 1. maj 2020, hvor den gamle ferielov udløb, til 31. august 2020, hvor den nye ferielov trådte i kraft 1. september 2020.

— I miniferieåret havde den enkelte lønmodtager mulighed for at optjene op til 16,64 feriedage, så der stadig var mulighed for at holde sommerferie i perioden, forklarer Signe Walther-Rasmussen.

Fik du ikke afholdt samtlige 16,64 feriedage i miniferieåret, blev de automatisk overført til den ferieafholdelsesperiode, vi i øjeblikket er i gang med.

Men står de dage stadig på feriekontoen, skal du skynde dig at bruge dem inden 31. december, hvor indeværende afholdelsesperiode slutter. Feriedagene kan nemlig hverken overføres til næste ferieafholdelsesperiode eller udbetales, forklarer Signe Walther-Rasmussen.

— Så hvis du ikke allerede har brugt dem, så skynd dig at aftale med din arbejdsgiver, at du kan holde dem, ellers bortfalder de uden kompensation. Og du har jo ret til at holde feriedagene, siger hun.

Det er heldigvis kun et éngangstilfælde med miniferieåret, for nu er den nye ferielov fuldt implementeret.

1. september markerede således starten til en ny optjeningsperiode af ferie. Den varer 12 måneder, og den ferie, der optjenes, kan afvikles hen over en 16 måneders ferieafholdelsesperiode, der løber fra 1. september til 31. december det efterfølgende år.

— Fremadrettet vil vi stadig optjene 25 feriedage i løbet af en optjeningsperiode. Antallet af feriedage, du optjener, har ikke ændret sig, men det nye er, at du skal holde dem samtidig med, at du optjener dem. Før var vi vant til at have en "konto" med 25 feriedage, vi kunne planlægge at trække fra i løbet af et ferieår. Nu skal vi vænne os til, at den konto ser lidt anderledes ud, siger Signe Walther-Rasmussen.

Hun mener derfor, at det kan være en god idé at planlægge sin ferie lidt mere omhyggeligt, end du måske plejede at gøre. For du har ikke længere 25 dage "i hånden", når ferieplanerne skal lægges.

— For nogle vil det være muligt at lave et overtræk, hvis de har lavet en aftale med arbejdsgiver om ferie på forskud, og du skal kun betale renter af dit overtræk, hvis du låner flere feriedage, end du kan nå at optjene i den aktuelle optjeningsperiode, siger Signe Walther-Rasmussen.

"Renterne" er et fradrag i din løn på 4,8 procent af din månedsløn for hver ekstra dag, du holder ferie, hvor du ikke har kunnet lave en aftale om ferie på forskud.

Mindst fire uger hvert år

Ud over at finde ud af om du har feriedage tilbage fra miniferieåret, er det også en god idé at tjekke, om du har ferie tilbage af de 5 ugers ferie, du har optjent i det første fulde ferieår under den nye ferielov — altså fra 1. september 2020 og frem til i dag.

— Reglerne i den nye ferielov er, at du minimum skal holde fire ugers ferie med løn om året. Det er EU, der har bestemt det, og vi fik den nye ferielov, fordi den gamle ikke sikrede alle lønmodtagere retten til fire ugers betalt ferie om året, forklarer Signe Walther-Rasmussen.

Du skal derfor have holdt fire uger inden årsskiftet. Hvis du ikke kan nå at afholde de sidste 5 dage, lyder rådet fra

300.000

Så mange danske lønmodtagere er ansat på nul-timers-kontrakter. Det viser en undersøgelse udarbejdet af tænketanken Cevea. Det svarer til omkring 11 procent af alle beskæftigede.

Tekst >
Stine Nysten

juristen, at du skal få lavet en aftale med din arbejdsgiver.

— Er det umuligt af få afviklet de sidste dage, så forsøg at få din chef med på at overføre de resterende dage til næste ferieafholdelsesperiode eller få dem udbetalt, siger hun.

Aftalen skal være skriftlig og indgået senest 31. december.

— Der er ikke noget formkrav til aftalen, udover at den skal være skriftlig. Så det er fint nok, hvis aftalen er truffet via mail, siger Signe Walther-Rasmussen og tilføjer:

— Men allerbedst er det at få afviklet de fem ugers ferie inden for ferieafholdelsesperioden. ■

TJEKLISTE:

1. Tjek din feriesaldo og find ud af, om du har restferie fra miniferieåret.

2. Hvis ja, så få planlagt at holde ferie så hurtigt som muligt — og inden 31. december

3. Undersøg, hvor meget ferie du har brugt i år. Mindst 4 af uger af ferie optjent fra 1. september 2020 og frem til 1. september i år skal være afholdt inden årsskiftet.

4. Kan du ikke nå at afholde den femte ferieuge inden nytår, bør du indgå en skriftlig aftale med din arbejdsgiver om, hvad der skal ske med den.

5. Tjek din august-løn. Holder du ferie med løn, skal du have mindst 1% af din løn udbetalt som ferietillæg. Typisk udbetales tillægget to gange årligt: 9 måneders tillæg i maj og 3 måneders tillæg i august.

MYREFLITTIGE DANSKERE

Vi arbejder samlet set stadig flere timer, og vi **får mere i løn**, afslører tal fra Danmarks Statistik.

1.006 millioner. Så mange timer arbejdede danskerne samlet set i 2. kvartal i år. Det viser opgørelsen 'Arbejdstidsregnskabet', som Danmarks Statistik udgiver. Dermed er der sket en stigning på ikke mindre end 2,6 procent i forhold til kvartalet før. Flere er da også kommet i arbejde, da den samlede beskæftigelse er steget med 1,8 procent fra første til andet kvartal.

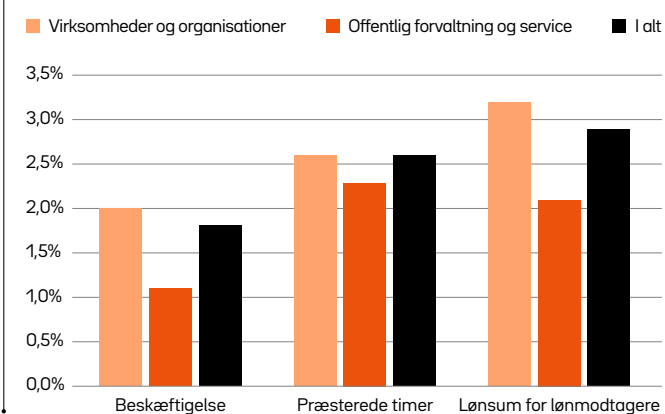
Opgørelsen er blevet foretaget de seneste 13 år, og de 1.006 millioner timer er næsten rekord, da vores samlede arbejdstid kun en gang før har ligget højere. Det var tilbage i 2008, hvor vi samlet set arbejdede en anelse mere end i dag. Faktisk ligger 2. kvartal i år kun 0,1 procent lavere end i første kvartal 2008, konstaterer Danmarks Statistik.

Udover at konstatere at danskerne er blevet mere flittige, viser opgørelsen også, at vi får mere i løn. Den samlede

lønsum er vokset med 2,9 procent fra 1. kvartal til 2. kvartal.

"Vi arbejder mere, og vi tjener mere. Arbejdstiden og lønsummen i Danmark er steget mærkbart i forbindelse med genåbningen og vaccineudrullingen, som for alvor har givet dansk økonomi vinger på. Og det er vores klare forventning, at vi endnu ikke er færdige med at se stigninger inden for timer og løn," skriver cheføkonom i Arbejdernes Landsbank Jeppe Juul Borre ifølge Berlingske.dk i en kommentar til tallene, og han fortsætter:

"Vi er ikke et splitsekund i tvivl om, at pilen fortsat peger op for både arbejdstid og lønsum. Beskæftigelsen har senest slået ny rekord, og efterspørgslen efter arbejdskraft er fortsat tårnhøj, hvor de nyeste tal viser, at august satte månedsrekord i antallet af stillingsopslag med 32.000 nye stillinger." ■

Illustrationen viser udviklingen i præsterede timer og lønsum fra 1. til 2. kvartal i år. Beskæftigelse og præsterede timer er inklusive selvstændige, mens lønsum alene gælder lønmodtagere. Kilde: Danmarks Statistik.

Backspace

Redaktionen dykker ned i gamle udgaver af Prosabladet på jagt efter nedslag, der siger noget om it-fagets utrolige udvikling.

Tekst >
Stine Nysten

Kina lukker vinduer

< 2000 >

Under den overskrift kunne Prosabladet i marts 2000 oplyse, at den kinesiske regering – ifølge kommunistpartiets store avis Renmin Ribao – havde besluttet at forbyde al brug af Microsofts programmer på offentlige kontorer i Kina.

Begrundelse? Microsoft ses som en trussel mod Kinas uafhængighed. Kineserne frygter, "at den amerikanske concerns programmer er så åbne og

usikre, at amerikanske og vestlige efterretningstjenester kan overvåge de kinesiske myndigheders computere", står der i artiklen.

Prosabladet beskriver også, hvordan provinsen Shandong er udvalgt til at være prøvekuld for at forsøge sig helt uden Microsoft, og ifølge den tyske avis Tageszeitung har de offentligt ansatte her fået forbud mod at bruge Microsoft-software.

"Det gør det ikke bedre, at kinesiske IT-guruer – blandt dem tidligere ansatte fra Microsofts lokale samarbejdspartnere – offentligt har advaret mod monopolet. Hvis Kina ikke gør sig fri af Microsoft, vil landet snart ikke have en eneste hemmelighed tilbage, advarer Ni Guangnan, der tidligere har været topledere i Beijing," rapporterer artiklen. ■

< 2021 >

Kina er ansvarlig for en række cyberangreb heriblandt forårets store Hafnium-hack målrettet Microsoft Exchange servere, og angrebet skulle være udført i samarbejde med kriminelle organisationer.

Sådan lyder anklagerne fra både USA, EU og NATO i midten af juli.

"Den kinesiske regering må stoppe denne systematiske cyber-sabotage, og regeringen må regne med at blive holdt ansvarlig, hvis den ikke gør", udtalte den britiske udenrigsminister Dominic Raab ifølge Bloomberg i den anledning.

Angreb som Microsoft Exchange Server-hacket i foråret påvirker økonomien, sikkerheden og samfundet som helhed, siger anklagerne og peger på at, angrebet vurderes at have ramt flere end 30.000 organisationer bare i USA og endnu flere på verdensplan.

Microsoft selv har tidligere peget på den kinesiske såkaldte "Hafnium"-gruppe

FOTO: ANDY WONG/AP/RETNAUSCAMPX

som bagmænd til netop det angreb, der fandt sted, fordi hackerne kunne udnytte gabende sikkerhedshul i mailsystemet Microsoft Exchange.

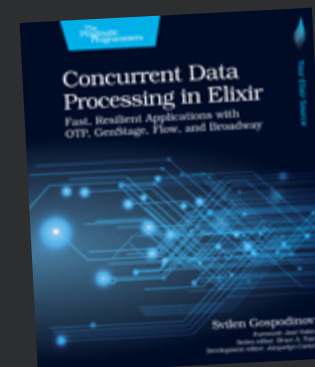
Anklagerne har i den grad fornærmet kineserne. Et par dage senere udtalte Zhao Lijian, der er talsperson for det kinesiske udenrigsministerium, ifølge

Associated Press: "Kina er stærkt imod og bekæmper enhver form for cyberangreb og vil ikke opmuntre, støtte eller tolerere cyberangreb".

Zhao Lijian slog samtidigt fast over for nyhedsbureauet, at USA sammen med sine allierede retter falske og uberettigede beskyldninger mod Kina. ■

BØGER MED RABAT TIL PROSA-MEDLEMMER

ANNOUNCE
SPAR
30%

Concurrent Data Processing in Elixir – Fast, Resilient Applications with OTP, GenStage, Flow, and Broadway

Author: *Svilen Gospodinov*
ISBN 9781680508192

Whether you are building a high-frequency stock trading application or a consumer web app, you need to know how to leverage concurrency to build applications that are fast and efficient. Elixir and the OTP offer a range of powerful tools, and this guide will show you how to choose the best tool for each job, and use it effectively to quickly start building highly concurrent applications.

Vejl pris 371,-

PROSApris 260,-

Web Development with Clojure, Third Edition – Build Large, Maintainable Web Applications Interactively

Authors: *Dmitri Sotnikov and Scot Brown*
ISBN 9781680506822

Today, developers are increasingly adopting Clojure as a web-development platform. See for yourself what makes Clojure so desirable as you create a series of web apps of growing complexity, exploring the full process of web development using a modern functional language. This fully updated third edition reveals the changes in the rapidly evolving Clojure ecosystem and provides a practical, complete walkthrough of the Clojure web stack.

Vejl pris 447,-

PROSApris 313,-

Kotlin and Android Development featuring Jetpack – Build Better, Safer Android Apps

Author: *Michael Fazio*
ISBN 9781680508154

Start building native Android apps the modern way in Kotlin with Jetpack's expansive set of tools, libraries, and best practices. Learn how to create efficient, resilient views with Fragments and share data between the views with ViewModels. Use Room to persist valuable data quickly, and avoid NullPointerExceptions and Java's verbose expressions with Kotlin. You can even handle asynchronous web service calls elegantly with Kotlin coroutines. Achieve all of this and much more while building two full-featured apps, following detailed, step-by-step instructions.

Vejl pris 464,-

PROSApris 325,-

Testing Elixir – Effective and Robust Testing for Elixir and its Ecosystem

Authors: *Andrea Leopardi and Jeffrey Matthias*
ISBN 9781680507829

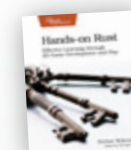
Write Elixir tests that you can be proud of. Dive into Elixir's test philosophy and gain mastery over the terminology and concepts that underlie good tests. Create and structure a comprehensive ExUnit test suite, starting from the basics, and build comprehensive test coverage that will provide safety for refactoring and confidence that your code performs as designed. Use tests to make your software more reliable and fault tolerant.

Vejl pris 429,-

PROSApris 300,-

Hands-on Rust – Effective Learning through 2D Game Development and Play

Authors: *Herbert Wolverson*
ISBN 9781680508161

Rust is an exciting new programming language combining the power of C with memory safety, fearless concurrency, and productivity boosters—and what better way to learn than by making games. Each chapter in this book presents hands-on, practical projects ranging from "Hello, World" to building a full dungeon crawler game. With this book, you'll learn game development skills applicable to other engines, including Unity and Unreal.

Vejl pris 447,-

PROSApris 313,-

FACTUM BOOKS

Få 20 % rabat hos FACTUM BOOKS

– følg linket til FACTUM BOOKS via prosa.dk og få rabat på bøgerne.

Halmstadgade 6 · 8200 Aarhus N · Tlf. 89 37 35 95
info@factumbooks.dk · www.factumbooks.dk

Stærk innovation – hvad kræver det at være innovativ?

Få tips og tricks til hvordan man kan træne innovations-evnen som it-udvikler og som it-virksomhed. It-branchen står for nogle af de største innovationer på verdensplan, og derfor skeler alle til de store udvikler-virksomheder for at finde de seneste trends og den næste måde at ændre markedet og adfærden på. Men hvad er det, der gør, at netop de virksomheder har succes med innovation? Hvad er det, de it-udviklere kan, og hvordan kan man træne innovationsmusklen i virksomheder herhjemme?

Vi kaster et blik på innovation som forandringskraft og som kompetence. Hvordan skaber man gode innovationsprocesser? Hvad kræver det af organisationen og af den enkelte?

Oplægsholder

Louise Overgaard har arbejdet med innovation i en lang årrække inden for forskellige områder fx biblioteksudvikling og smart city udvikling. Hun har en humanistisk baggrund, men har bevæget sig mere over i det digitale felt og er bl.a. formand for foreningen Coding Pirates, som laver it-kreative workshops rundt i hele landet og har tidligere været festivalchef for den digitale festival Internet Week Denmark. Louise arbejder nu som selvstændig innovationskonsulent. Er partner i konsulent-virksomheden BestBrains.

Dato: Mandag 22. november kl. 19.00-20.30
Sted: Online. Direkte link sendes pr. mail på dagen

Accessibility for designers and developers

Learn how to apply the web content accessibility guidelines in design and development. Are you aiming to please the European digital accessibility act? Or interested in making your website or application accessible but don't know how? This course is for you.

Accessibility can be overwhelming if it is seen as a list of requirements without knowing what their purpose is. In this training, you will learn what accessibility means, who is it for and what are the legal requirements. You will also get a lot of practical information on the Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), how to design and implement content that complies with the guidelines, and how to evaluate your own work. Prerequisites: Basic understanding of web technologies (HTML, CSS, Javascript).

Instructor

Timo Övermark is Digital Accessibility Lead & Senior UX Specialist at Eficode.

Dato: Wednesday, November 17, 17.00-20.00
Sted: Online. Direct link will be sent by email

Agil og lean i hverdagen

Den agile og lean-værktøjskassen er spækket med principper og praktiske værktøjer, der hjælper teams og virksomheder med at være succesfulde, men hvad med efter arbejdstid?

Både principper og konkret praksis kan let tilpasses til at gøre nytte i privatlivet og familien. Hør, hvordan lean og agile metoder kan bruges i hverdagen. Eksempelvis til at ændre måden, man samarbejder i familien på, hvordan man laver mad, planlægger sin ferie eller et bryllup, klipper hæk og meget mere. Helt generelt kan man blive bedre til at styre sin tid og til at være skarp på, hvad der er vigtigt.

Vi gennemgår de vigtigste principper og praktiske værktøjer. Og giver dernæst opskriften på, hvordan de kan tilpasses til anvendelse i privatlivet.

Underviser

Bent Jensen er en pioner inden for agile metoder og har ledet agile teams siden 2000. Partner i BestBrains.

Dato: Tirsdag 9. november kl. 17.00-20.00
Sted: Online. Direkte link sendes pr. mail på dagen

Sikkerhed og usikkerhed på mobilen

Vi bruger mobiltelefonen mere og mere til at gå på nettet, faktisk bruger vi den mere end de traditionelle computere. Samtidig tager vi sikkerheden på vores mobile platforme for givet. Men er det nu klogt? De cyber-kriminelle har for længst opdaget, at vi gemmer personlige fotos, kontooplysninger, geo-data og meget andet på vores mobiltelefon, og at det er temmelig nemt at få adgang til dem. Hvad er konsekvensen af, at en kriminel kan få adgang til dine mest private fotos, din MobilePay-app og kender din fysiske position? Slutteligt bliver der givet en række enkle råd om, hvordan man kan forhindre de mest almindelige angreb på mobiltelefonen.

Underviser

Karsten Vandrup. Lektor, it-sikkerhedsspecialist, forfatter. Efter en lang karriere som leder i it- og kommunikationsbranchen i Danmark, Finland, Californien og Baltikum skiftede Vandrup i 2014 til den akademiske verden for at forske og undervise i it-sikkerhed og it-kriminalitet. Ud over sit engagement i forskning er Karsten Vandrup ekspert i branchen inden for IT Security Management, GDPR, ISO27001, netværks-sikkerhed, mobil sikkerhed og Crime-as-a-Service. I efteråret 2021 udkommer Andrés Ács Pedersen og Karsten Vandrup med bogen 'IT-Sikkerhed i praksis – en introduktion' på forlaget Samfundslitteratur.

Dato: Mandag 25. oktober kl. 17.00-20.00
Sted: Online. Direkte link sendes pr. mail på dagen

Introduktion til rammeværktøjet COBIT

En række større danske virksomheder anvender COBIT som grundlag for deres governance og styring af informationsteknologi på tværs af virksomheden. COBIT er en international vejledning, der beskriver mål, foranstaltninger, processer, organisatoriske strukturer og informationsstrømme til brug for styring af it. Hør mere om, hvad COBIT indeholder, samt hvordan du kan anvende COBIT i din organisation.

Dato: Mandag 1. november kl. 17.00-19.00
Sted: Online. Direkte link sendes pr. mail på dagen

Introduktion til SQL

Bliv introduceret for SQL og lær de grundlæggende principper for dataforespørgsler, samt om redundans, grundlæggende datakvalitet og forståelse. Du får indsigt i, hvordan og til hvad SQL bruges. Du bliver klogere på, hvad det betyder i praksis at kunne forstå og evt. selv skrive SQL kode – for at sikre, at koden rent faktisk udfører den tilsigtede opgave.

Du vil blandt andet blive introduceret til:

- > Tabeller og datatyper
- > Relationer mellem tabeller
- > Normalformerne 1, 2 & 3
- > Nøgler – Primær- og Fremmed-nøgler
- > Data manipulering – Insert, Update, Delete & truncate
- > Joins mellem tabeller – inner, left, right og outer joins

Underviser

Ulf Jørgensen, specialist i SQL, data warehousing og business intelligence, har arbejdet professionelt med diverse kundeløsninger som selvstændig BI-konsulent siden 2001. Og har designet, udviklet og implementeret data warehouse og BI-løsninger for virksomheder indenfor salg, distribution og logistik samt finanssektoren.

Dato: Onsdag 3. november kl. 17.00-19.30
Sted: Online. Direkte link sendes pr. mail på dagen

PROSA ejer Lån & Spar

PROSA

Vælg en studiekonto hos
Lån & Spar og få det hele med:

- 3% i rente på de første 20.000 kr.
- Kassekredit på op til 50.000 kr. med kun 5% i rente
- Visa/Dankort og Mastercard med samme pinkode
- StudieOpsparing med 0,05% i rente
- Gebyrfri hverdag, når du hæver eller veksler
- Søg nemt og hurtigt via mobilen

Download app'en Zapp og søg om en studiekonto.

Lån & Spar

Gæt, hvor du får mest bank som studerende?

Netop. Som medlem af PROSA ejer du også en bid af os. Derfor giver vi dig 3% i rente på Danmarks bedste studiekonto. Samtidig får du fagrelevant rådgivning, fordi vi kender dig og dine medstuderendes lønforhold og jobudsigter bedre end de fleste.

Lægger du vægt på bæredygtige produkter og ansvarlighed, kan du altid få en status i vores årlige bæredygtighedsrapport. Og så kan du i øvrigt beholde fordelene ved studiekontoen i 3 år efter endt uddannelse.

Se alle dine fordele på studiekonto.dk

Book et møde på studiekonto@lsb.dk eller **3378 1974**.

Det med småt

For at få Danmarks bedste studiekonto skal du samle hele din privatøkonomi hos Lån & Spar og være medlem af PROSA. Du får 3% i rente på de første 20.000 kr. - derefter 0%. Du skal betale negative renter, hvis dit samlede indlån overstiger 100.000 kroner. Du får studiekontoen på baggrund af en almindelig kreditvurdering. Du kan have studiekontoen i op til 3 år efter endt uddannelse. Hvis du bruger hele din kassekredit på 50.000 kr., vil det koste dig 625 kr. i omkostninger efter tre måneder. Stiftelsesomkostninger 0 kr., debitorrente (var.) 5,09%, AOP 5,09%. Efter tre måneder skylder du 50.625 kr. Kreditten er gældende indtil videre og uden faste afdrag. Alle rentesatser er variable og gældende pr. 9. maj 2019. Ring **3378 1974** - eller gå på lsb.dk/prosa og se mere.

Min A-kasse – derfor skal du være medlem

Arbejdsløshed kan ramme pludseligt. Det har vi netop været vidne til med coronakrisen, hvor arbejdsmarkedet på ganske kort tid blev ramt af stor ledighed. Rigtig mange måtte sige farvel til jobbet og dermed udsigten til en fast, månedlig indtægt.

I en sådan foranderlig virkelighed kan redningen være at have en rigtig god a-kasse.

Som medlem af **Min A-kasse** er du ikke kun sikret økonomisk. Gennem vores job- og karriererådgivning og vores mange tilbud om kurser får du også de bedste forudsætninger for at komme videre i job.

Kontakt os på
+45 7012 3782
eller meld dig ind på
vores hjemmeside
www.minakasse.dk
– det tager kun
2 minutter.

min A-kasse
REGION PROSA

Kalender oktober 2021

Dato/Tid	By	Emne
11/10 kl. 17.00	Online	Elastic Search, Kubernetes og Big Data
12/10 kl. 17.00	Online	Få redskaber til en bedre søvn
13/10 kl. 17.00	Online	Microsoft Teams Administration
14/10 kl. 17.00	København	Sådan får du mere i løn
19/10 kl. 19.00	Odense	Atlantis Musical
23/10 kl. 19.00	Odense	Atlantis Musical
24/10 kl. 18.00	Aalborg	Terrariumworkshop i Aalborg
24/10 kl. 18.00	Aarhus	Terrariumworkshop i Aarhus
24/10 kl. 18.00	Odense	Terrariumworkshop i Odense
24/10 kl. 18.00	København	Terrariumworkshop i København
25/10 kl. 17.00	Online	Sikkerhed og usikkerhed på mobilen
26/10 kl. 17.30	Aarhus	Rundvisning m. ølsmagning v. Aarhus Bryghus
27/10 kl. 17.00	Online	Certificeringslæsning - bedre overblik, forståelse og hukommelse
27/10 kl. 18.00	Aalborg	Uhyggelig filmaften - Kom, hvis du tør!
28/10 kl. 17.00	Online	Motivér dig selv (eller dit team)
28/10 kl. 17.00	Online	Investering for begyndere med Lån & Spar
29/10 kl. 17.00	Svendborg	Tag med til STUD-træf i Svendborg
30/10 kl. 12.00	København	PROSA/Øst generalforsamling 2021
30/10 kl. 14.00	København	PROSA/Offentlig generalforsamling - København
30/10 kl. 14.00	Aarhus	PROSA/Offentlig generalforsamling - Århus
31/10 kl. 14.00	Online	PROSA/Offentlig generalforsamling - Virtuelt

Formand, næstformand, forbundssekretærer og lokalafdelinger
Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte.

PROSA
Forbundet af It-professionelle

København – Forbund og Min A-kasse
Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V

Kontortid: kl. 9-15
mandag dog kl. 10-15 Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/DXC
Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/SAS
Retortvej 8, 2500 Valby.
Tlf.: 29 23 53 96

PROSA/OFFENTLIG
Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/STUD
Overgade 54, 5000 Odense C.
Tlf.: 33 36 41 41

**Niels Bertelsen
Formand**
Direkte: 33 36 41 11
Mobil: 40 11 41 23
E-mail: nib@prosa.dk

**Amanda Christiansen
Forbundssekretær**
Direkte: 33 36 41 27
Mobil: 20 96 84 97
E-mail: ach@prosa.dk

Aarhus
Søren Frichs Vej 38 K th.
8230 Åbyhøj

Kontortid: kl. 9.30-15

**Hanne Lykke Jespersen
Næstformand**
Direkte: 33 36 41 34
Mobil: 28 88 12 47
E-mail: hj@prosa.dk

**Henrik Jacobsen
Forbundssekretær**
Direkte: 87 30 14 10
Mobil: 22 88 72 62
E-mail: hja@prosa.dk

Odense
Overgade 54
5000 Odense C

Kontortid: kl. 10-15

**Morten Rønne
Forbundssekretær**
Direkte: 33 36 41 21
Mobil: 27 10 78 86
E-mail: mbr@prosa.dk

**Bjørn Vitoft
Forbundssekretær**
Direkte: 33 36 41 14
Mobil: 53 57 01 56
E-mail: bvi@prosa.dk

**Curt Kjærsgaard Raavig
Forbundssekretær**
Direkte: 33 36 41 22
Mobil: 25 22 16 33
E-mail: ckr@prosa.dk

E-mail:
medlemsreg@minakasse.dk
prosa@minakasse.dk
formand@prosa.dk
faglig@prosa.dk
prosa@prosa.dk

PROSA/VEST
Søren Frichs Vej 38 K th., 8230 Åbyhøj.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/ØST
Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

Afkodet

Tekst >
Ole Hoff-Lund

2

Jeg har altid kæmpet

mest med TRUE BASIC, fordi jeg aldrig havde en compiler, men alligevel skulle forstå, hvad det gjorde.

1

Mit første sprog

var PHP, som jeg lærte, da jeg begyndte at rode med hjemmesider, mens jeg gik på handelsskolen.

3

Jeg vender altid tilbage

til C#, fordi jeg ofte ender ud i at lave applikationer til Windows.

6

Til begyndere vil jeg anbefale C#, fordi .NET kan bruges så mange steder. Det er nemt at bruge og nemt at finde tutorials.

Jeg elsker Java, fordi det var det første sprog, jeg blev undervist i, og dobbelt nedarvning var lækkert.

5

Jeg hader Javascript, fordi det altid er pakket ind i frameworks, så jeg ikke kan se, hvad det laver.

Alice Raunsbæk er uddannet datamatiker – og barn af to EDB-assistenten. Hun arbejder som Software Engineer hos R&D A/S.

4